

NOVICE

Leto VI. - št. 8

KOČEVJE 18. februarja 1961

Cena 15 din

STANOVANJSKI PROBLEM JE TUDI V KOČEVSKI OB-
CINI POSEBNO OBCUTEN. V PRIHODNIH PETIH LETIH
MORAMO V OBČINI DOGRADITI NAJMANJ 350 NOVIH
STANOVANJ. ZATO POTREBUJEMO VSAKO LETO VEČ
KOT 200 MILIJONOV DINARJEV. STANOVANJSKO IZ-
GRADNJO BO ORGANIZIRAL OBČINSKI STANOVANJSKI
SKLAD. DENARNA SREDSTVA SKLADA SO PREMAJHNA
ZA POSPEŠENO STANOVANJSKO IZGRADNJO. ZATO
MORAJO PRI FINANSIRANJU SODELOVATI TUDI GO-
SPODARSKA ORGANIZACIJE IN INTERESENTI ZA STA-
NOVANJA.

Gradnja stanovanj kot osnovne-
ga elementa družbenega standar-
da ima v petletnem gospodarskem
razvoju poseben poudarek. V ob-
dobju 1961-1965 bomo v jugoslo-
vanskemu merilu zgradili 500.000
stanovanj, Sloveniji 50.000; občin-
ski petletni družbeni plan pa
predvideva, da dogradimo v naši
občini najmanj 350 stanovanj.
Takšen obseg stanovanjske iz-
gradnje je zastavljen zaradi hi-
trejšega reševanja pomanjkanja
stanovanj, ki pa bo vzporedno
učinkovito vplival na porast živ-
ljenjske ravni prebivalstva.

V Kočevski občini bomo morali
v neposredno stanovanjsko iz-
gradnjo letno vlagati okrog 200
milijonov dinarjev. Zaradi nor-
malnega funkcioniranja stanova-
njskih objektov in zato, da bodo
bodoči stanovalci živeli v kar
najbolj prijetnem okolju, bo po-
trebno vzporedno graditi tudi raz-
ne druge komunalne naprave. To
so zlasti nove ceste, kanalizacija,
razsvetljava, urejanje neposredne

okolice z zelenicami in parki,
oskrbovanje z električnim tokom,
gradnja varstvenih in družbenih
prostorov itd. Vse to pa bo zahteva-
valo nova dodatna sredstva.

Za stanovanja, ki se bodo gra-
dila v centru mesta, na kompleksu
za tržnico in v Cankarjevi ulici,
se predvideva centralno ogreva-
nje. To pa spet zahteva gradnjo
manjše toplarne, toplotne na-
prave in nove investicije. Gradnja
vseh teh komunalnih naprav je v
neposredni zvezi s stanovanjsko
izgradnjo. Takšna zasnova gradnje
bo zahtevala veliko družbeno
odgovornost in je zato stvar vseh
družbenih činiteljev v občini. Kot
glavni organizator in investitor bo
nedvomno stanovanjski sklad, ka-
teremu pa bodo morali priskočiti
v pomoč in sodelovanje gospodar-
ske organizacije, zavodi, ustanove
in končno vsi, ki potrebujejo sta-
novanja.

Občinski stanovanjski sklad je
k tej nalogi že pristopil. V pre-
teklem letu je dal izdelati po-
trebne načrte, analize in sestavil
okvirni program za gradnjo mesta
Kočevja. Pripravljeni so zazidalni
načrti za center mesta, področje
za tržnico in severni predel Ko-
čevske ulice. S temi načrti je do-
seženo, da v bodoče ne bo težav
pri odločanju, koliko in kakšne
objekte bomo gradili. Z dogradit-
vijo teh področij bo Kočevje do-
bilo precejšnje število novih sta-
novanjskih in drugih objektov;
tudi zunanji izgled mesta se bo

šega lista, meni upravni odbor
sklada, da je nakazana potrošni-
kom stanovanj precej jasna per-
spektiva. Stanovanjski sklad je
vsa sredstva, s katerimi bo razpo-
lagal, že namenil za gradnjo.
Predvidel je več poti ki vodijo do
stanovanja. Stvar zainteresiranih
je, kako se bodo teh pogojev po-
služili. Gospodarske organizacije
in druge družbene pravne osebe,
se bodo natečajev nedvomno ude-
ležile, saj si samo na ta način za-
jamčijo rešitev stanovanjskega
problema. Ta je večkrat resna
ovira pri uspešnem urejanju
njihovih proizvodnih nalog. Do-
volj kvalificirane, stalne, zdrave
delovne sile, je nedvomno eden
izmed osnovnih elementov uspeš-
nega gospodarjenja v podjetju. Z
rešitvijo stanovanjskega problema
pa je uspeh skoraj že zagotovljen.

Kot tretji činitelj, ki lahko moč-
no vpliva na hitrejši tempo gra-
dnje stanovanj, pa je neposredni
potrošnik sam. Upravni odbor sta-
novanjskega sklada je pripravil
razne oblike tudi za finančno so-
delovanje koristnikov stanovanj-
ske lastnine ali stanovanjske pra-
vice. Potrošnik si lahko stanova-
nje odkupi, s tem da ga plača
sam, ali pa, da mu pomaga go-
spodarska organizacija, pri kateri
je v delovnem razmerju. S to ob-
liko lahko odkupi lastninsko pra-
vico stanovanja, ali pa predplača
najmanj pravico do višine 50 %
stanarine, torej dela amortizacije,
ki se po predpisih odreja v stanova-
njski sklad.

Arhitekti proučujejo načrt Kočevja

Arhitekti proučujejo načrt Kočevja

bistveno spremenil. Pripravljenih
je več načrtov za posamezne sta-
novanjske objekte.

S tako pripravljenimi načrti,
zlasti pa z objavo natečajev in
prednatečajev v tej številki na-

Potrošnik se lahko vključi v
zadružno obliko stanovanj. Gra-
dnje. Tu zopet nastopa s svojimi
sredstvi in sredstvi delodajalca ali
v denarju ali v gradbenem ma-
terialu. Stanovanjski sklad pa mu
bo razliko (verjetno do 70 % vred-
nosti) kreditiral za obdobje, ki bo
zmogljivo za finančno moč po-

Zakaj tako?

Utopljenja oprema

V nedeljo zjutraj smo lahko
videli v Rinzhi kaj čuden prizor.
Delavci so zaradi obsežnih del
odprli zapornice na jezu. Nato
se je začelo. Po vodi je pripla-
val vrtni gostilniški stol, nato še
eden, deska od mize i. dr.

Zanimal me je izvor teh pred-
metov. Napotil sem se proti go-
stišču v Gaju, ki je v zimskih
mesečih navadno zaprto. Tu sem
lahko marsikaj videl. Ograja,
čepav nova, je bila polomljena,
oprema, stoli mize in razmetane
po kopališču in izpostavljene
kraj in uničevanju. Skozi raz-
bito steklo v oknu sem odmak-
nil zavese in pogledal v lokal.
Pomiti kozarci na točilni mizi,
na sredi mize pa biljard, druga-
še pa brez kosa druge opreme.

Nisem uspel zvedeti, kdo je
lastnik oz. upravitelj lokala. Ra-
zumljivo pa mi je, da bi moral
tisti, ki je lokal upravljal v pre-
teklem letu, opremo spraviti in
ne razložiti po kopališču.

Prišla bo pomlad. Gaj bo oži-
vel. Tudi lokal bodo spet odprli.
Stara oprema je uničena, zahteva-
vali bodo novo. Naj plača ob-
čina! Občina smo vsi, ki živimo
v njej.

Zahrbtnen zločin

»Dokažite, da smo jih ubili«,
je enično izjavil katanški no-
tranji minister. V ponedeljek
opoldne so uradno sporočili, da
so bili predsednik kongoške
vlade Patrice Lumumba, pred-
sednik kongoškega senata Okito
in obrambni minister Mpolo v
nedeljo ubiti.

Sporočili so, da so omenjene
tri prvake umorili v neki vasi
jugozahodne Katange, jezni
kmetije, ki so pristaši Čombeje-
vega režima. Lumumba, da je
pobegnil iz zaporu s svojimi so-
delavci potem ko mu je to omo-
gočil kapetan straže v zaporu -
neki Belgijec.

Vest o zločinu nad člani zaka-
nite kongoške vlade je vzbudila
val ogorčenja in protestov po

vsem svetu.

Državni sekretar za zunanje
zadeve Koča Popovič je v imenu
vlade FLRJ poslal predsedniku
VS pismo v zvezi z ubojem Pa-
trice Lumumba. Pismo navaja,
da je uboj nezakonit, zločin, ki
skuša uzakoniti brezzakonje. Za
tragičen razvoj kongoških do-
godkov so odgovorni tisti, ki so
kljub večkratnim opozorilom do-
volili tak razvoj. VS naj takoj
sprejme ustrezne ukrepe. Med
njimi so osnovni: odločna pre-
iskava v zvezi z umorom, umik
belgijskega vojaškega in polvo-
jaškega osebja in razorožitev
Mobutujevih, Čombejevih in Ka-
londžijevih tolpa. Proti Belgiji je
treba izvesti odločne sankcije če
se ne bi ravnala po sklepu VS.

Okrajna konferenca LMS

Te dni bo v Ljubljani okraj-
na konferenca LMS za ljubljanski
okraj.

Konferenca bo analizirala delo
ObK LMS. Predvsem bo obravna-
vala idejno-vzgojno delo, izobra-
ževanje mladine, sodelovanje in
njeno vlogo v družbenem samo-
upravljanju v gospodarstvu in v
šolstvu, zlasti pa, kakšno vlogo naj
bi prevzela mladina v družbenem
življenju oz. v petletnem planu.
Na konferenci se bo obravnavalo
tudi vprašanje o delovnih akcijah
Mladinskih delovnih brigad. Po-
membno mesto bo zavzela tudi
družbena in zabavna dejavnost
mladine.

Mladino naše občine bodo za-
stopali delegati: Franci Kocjan-
čič, Zvone Zagar, Jovan Marič,
Jože Knavs, Dušica Levstek, Vla-
dimir Prebil, Zorka Denčič, Olga

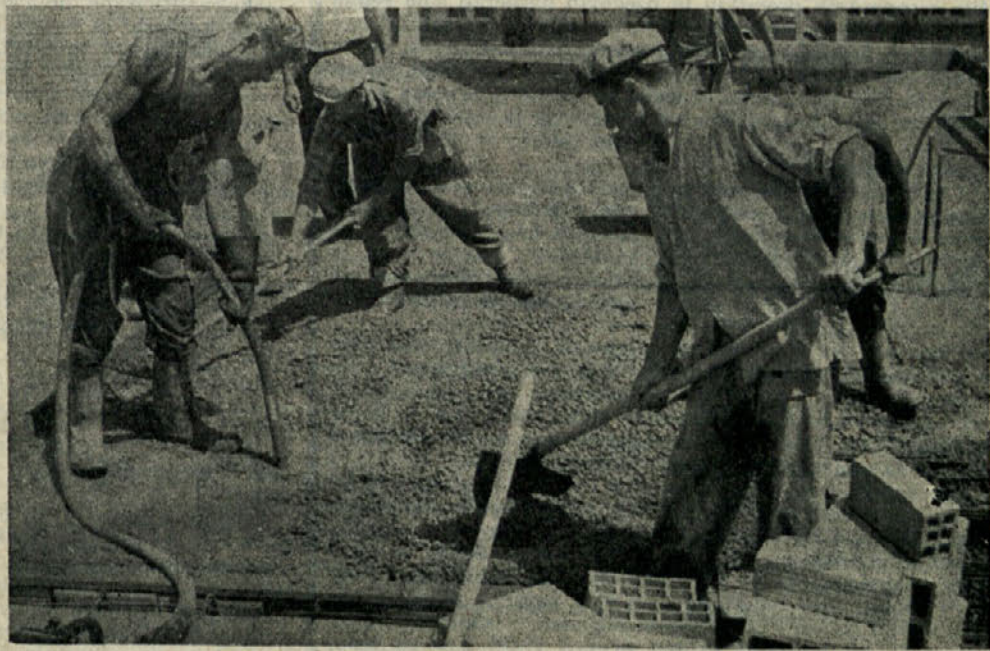
Malnar in Franc Koller. Podali
bodo predvsem mišljenje in su-
gestije iz kočevske občine.

-eta

Protesti naših ljudi

TUDI V KOČEVJU IN RIBNICI SO BILA V TOREK PRO-
TESTNA ZBOROVANJA. ZARADI ZLOČINSKIH UMOROV V
KONGU. ZBOROVANJ SE JE UDELEŽILO PO PODJETJIH VEČ
TISOČ LJUDI. PROTESTNE BRZOJAVKE IN RESOLUCIJE SO
POSILILI ORGANIZACIJI ZDRUŽENIH NARODOV TER REPUB-
LIŠKEMU SINDIKALNEMU SVETU. POZDRAVNE BRZOJAVKE
PA TUDI TOVARISU TITU NA LADJO »GALEB«

VIEČ STANOVANJ SAMO S SODELOVANJEM

LANI SO BILI PRI »ZIDARJU« PRIDNI (Foto: ing. Poženel)

trošnika. Doba kreditiranja pa bo
odvisna tudi od tega, koliko bo
stanovanjskih koristnikov, ki se
bodo vključili v zadružno gradnjo
oziroma želeli postati člani stano-
vanjske zadruge. Stanovanjski
sklad bo v sodelovanju z zadru-
žniki pripravil potrebne načrte, lo-
kacije in organiziral gradnjo tak-
ih stanovanj. Prednatečaj pre-
pušča državljanom samim, da se
odločijo ali želijo postati člani
stanovanjske zadruge, ki naj se
organizira v okviru gospodarske
organizacije ali pa zadruge, ki jo

bo ustanovil neposredno sklad za
področje občine, v kolikor bo za
to dovolj kandidatov. Najmanj 10
članov pa je pogoj, da se stano-
vanjska zadruge sploh lahko usta-
novi. Za obliko zadružne stano-
vanjske izgradnje so zainteresira-
ni tudi sindikati zato pričakujemo
tudi njihovo vsestransko pomoč.
Prednosti take oblike so velike, njo.

saj lahko na ta način zgradimo
čimveč stanovanj.

Občinski stanovanjski sklad kot
osnovni investitor in organizator
stanovanjske izgradnje bo samo s
čimvečjim razumevanjem in so-
delovanjem vseh zainteresiranih
vplival na hitro, sodobno, vendar
tudi ceneno stanovanjsko izgrad-
njo. o. s.

NA POTI PRIJATELJSTVA

SPLIT, 14. februarja. - Predsednik republike Josip Broz-
Tito je s soprogo Jovanko in člani spremstva Lazar Kolišev-
ski, Veljko Mičunović in Leo Mates odpotoval na obisk v
nekatero državo zahodne in severne Afrike. Predsednik Tito
potuje z ladjo »Galeb«, ki jo spremlja rušilci Jugoslovanske
vojske mornarice »Split«, »Kotor« in »Pula«. Ob odhodu je
predsednika republike navdušeno pozdravilo na tisoče Split-
čanov.

Obiskal bo Gvinejo, Gano, Liberijo, Togo, Tunizijo, Ma-
roko in Združeno Arabsko republiko. Srečanje med jugoslo-
vanskim gostom in najvišjimi voditelji omenjenih držav bodo
prav gotovo utrdila prijateljske zveze in medsebojno naklo-
njenost, ki so se rodile ob skupnih političnih akcijah.

Mestni aktiv mladine

Že dolgo smo čutili potrebo po
ustanovitvi novega mladinskega
aktiva v Kočevju, ki bi povezal
do sedaj še neorganizirano mladi-
no v mestu. Tu mislim predvsem
na mladince, ki so zaposleni v
manjših obrtnih delavnicah.

Ustanovni sestanek tega aktiva
je pokazal, da so mladinci zainte-
resirani za delo v LMS, saj so se
udeležili sestanka v velikem šte-
vilu. Predsednik ObK LMS Ko-
čevje je vse navzoče seznanil z
nalogami, katere so sedaj prevzeli
nase s tem, da so postali člani

organizacije LMS. Na sestanku je
bilo izvoljeno tudi vodstvo aktiva.
Za predsednika je bila izvoljena
tov. Ada Poklač, za sekretarja pa
Majda Vodička.

Ker so mladinci raztreseni po
raznih delavnicah v mestu, saj je
ta aktiv združil krojače, frizerje,
je, mesarje, čevljarje, pekarno in
druge, bo delo nekoliko težje kot
drugod, kjer so mladinci vedno
skupaj. Vendar smo prepričani, da
bodo s skupno prizadevnostjo na-
šli svojo obliko dela.

-eta

Potreben je

KLUB ODBORNIKOV

V Ribnici je potreben klub ljud-
skih odbornikov. V klubu bi se
razgovarjali o raznih problemih
in sprejemali tudi konkretne pre-
dloge za njihovo rešitev. Odbor-
niki bi se seznanili s problemati-
ko v komuni, obenem pa se zain-
teresirali za njihovo rešitev pro-
blemov. S tem bi brez dvoma do-
segli večjo razgledanost odborni-
kov in zato tudi boljše funkcionir-
anje občinskega odbora.

Ob 20-letnici vstaje...

BRANKO JERKIC

Napadli smo postajo v Lipovcu

Junija meseca 1942. leta smo formirali partizansko četo na Mali gori pri Ribnici. Čeprav je bila četa v sestavi Dolenjskega odreda, je bilo njeno aktivno področje Ribniška dolina skoraj do Kočevja.

Četo smo v začetku sestavljali prostovoljci iz Kočevja. Največ jih je bilo z Rudnika. Pozneje je pristopilo še lepo število fantov iz Ribnice in okoliških vasi.

Oboroženi sicer nismo bili najboljši, ampak dobrih pušk ni primanjkovalo in tudi staro francosko strojnico smo imeli. Tovariš Feliks, delavec iz Rudnika, je imel kot prvi mitraljezec veliko opravka dokler ni za nas tako pomembno orožje spravil v red. Dan za dnem je odhajal na »četno strelšče« in preizkušal svojo strojnico. Samo po eden strel je lahko sprožil. Tovariš Feliks ni odnehal. Ugotovil je napako in pri kovaču v Strugah sam napravil nadomestni del. Kor poskočil je od veselja, ko je zaslišal počasne in enakomerne strele bum... bum... bum... Vsi smo mu čestitali in se veselili velikega uspeha.

Poročila o sovražnih premikih in njegovih namerah smo redno dobivali. Tudi sami smo organizirali opazovalnice iz katerih smo videli vse, kar se dogaja v sovražnih postojankah. Italijani so se držali samo v postojankah. Edino orožje, ki mu partizani nismo bili kos, so bila sovražna letala. Začela so vse bolj pogosto letati nad osvobojenim ozemljem in bombardirati vasi. S temi napadi so napravili veliko škodo prebivalstvu. Konec junija so tudi Struge doživele zračni napad.

Bilo je lepo sončno popoldne in nepričakovano so se pojavili trije bombniki. Letali so v ravni črti preko Kopolj in so že v prvem naletu odvrli del rusilnih in zažigalnih bomb. Napad so še dvakrat ponovili in nato odleteli proti Ljubljani.

Zalostno smo opazovali početje fašistov z vrha Male gore in nemo gledali v visoke bleščeče stebre gorečih hiš in gospodarskih poslopj.

Zvečer smo ob ognju imeli četni sestanek. Komisar čete nam je govoril o okrutnosti fašistov in o potrebi še večje aktivnosti naše čete. Se vedno pod vtisom žalostnega prizora tega dne, smo sklenili, da že jutri napademo Italijane na progi. Dolgo časa smo se dogovarjali in ugibali, kje bi sovražnika najlažje presenetili. Nazadnje smo se odločili za napad na železniško postajo Lipovec.

Taborišče smo zapustili okrog 2. ure zjutraj. V akcijo je šel prvi vod, vsega 15 partizanov. Seveda, tudi tovariš Feliks s strojnico je bil z nami. Ni hotel izpustiti prve priložnosti za praktično preizkušnjo. Hitro in brezšumno smo se spuščali proti dolini in še v mraku prišli na položaj, ki je bil samo 200 m oddaljen od postaje in bunkerja. Dobro smo vedeli, da prvi vlak pripelje okrog 7. ure in zato smo morali mirno čakati, skriti, da nas sovražnik ne opazi.

Nas načrt je bil počakati prihod prvega vlaka ker so tedaj Italijani vedno zapuščali bunkerje in se zbrali okrog vlaka, in jih presenetili.

Brigada na pohodu

Minute so se vlekale kakor ure. Sonce je bilo že visoko. Slišali smo različno pogovor vojakov v bunkerju. Ležali smo v visoki travi in se tudi premakniti nismo smeli. Končno smo le zaslišali sopihanje lokomotive, ki se je iz Stare cerkve približevala Lipovcu. Vlak se je počasi zaustavil, toda morali smo počakati da bo odpeljal proti Ribnici, ker sta bila dva vagona preurejena za obrambo, v njih pa je bilo oboroženo spremstvo.

Končno je vlak zapustil postajo in gruča vojakov je veselo odzdravljala potnikom. Nihče nas ni opazil, zato so se Italijani vedli kakor po navadi. Glasno so se pogovarjali in se šalili. Izkoristili smo njihovo nepazljivost, se hitro in neopaženo približali postaji in odprli ogenj. Nobenih težav ni bilo zadeti v polno. V grupi na peronu je bilo 13 Lahov. Večina jih je bila brez orožja in če bi ga tudi imeli pri sebi, jim ne bi nič koristilo. Naš napad je tako zmedel sovražnike, da na odpor niti pomislili niso. Enakomerna in nenehna pesem Feliksove strojnice ter točni strelji naših pušk, so hitro in dobro opravili svoje delo.

V kratkem času smo pomatili vse, kar je bilo na peronu. Komaj takrat so se ostali v bunkerju zavedli resnosti položaja. Začelo se je streljanje z vseh strani in tudi iz odhajajočega vlaka. Mi smo se že brez žrtve in težav umaknili, toda streljanje v slepo nas je spremljalo do vznožja Male gore.

Kolona se je zadovoljna vračala v taborišče. Tovariš Feliks se je smehljaj, zadovoljno božal svojo strojnico in govoril: »Danes si dobro izvršila svojo nalogo.« Na peronu železniške postaje Lipovec je za vedno obležalo 7 Italijanov, več pa je bilo ranjenih.

Na podlagi 21. člena Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ št. 52/57)

razpisuje

Komisija za razpis in imenovanje direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Ribnica mesto

direktorja

Pletilnice žičnih mrež v Sodražici

Pogoji:

Srednja strokovna izobrazba z najmanj 5 letno prakso ali visokokvalificiran delavec z vsaj 10 letno prakso.

Prošnje za razpisano delovno mesto je nasloviti na Komisijo za razpis in imenovanje direktorjev Občinskega ljudskega odbora Ribnica.

Razpisni rok je do 28. februarja 1961.

Komisija za razpis in imenovanje direktorjev pri ObLo Ribnica

»Oprema« se uveljavlja

Letos se začelo v Kočevju z delom novo podjetje Obrtni center »Oprema«. Podjetje združuje obrate: Mizarstvo Kočevje, Mizarstvo Stara cerkev, ter tapetništvo, pleskarstvo in steklarstvo v Kočevju. Kolektiv šteje 80 ljudi, od tega 18 vajencev.

Vrednost letne proizvodnje v letu 1961 bo predvidoma okrog 120 milijonov dinarjev.

Podjetje je v izgradnji in nima organov delavskega upravljanja. Kakor smo zvedeli v podjetju, bodo imeli v kratkem volitve novega delavskega sveta in upravnega odbora.

DELAVSKA UNIVERZA

Delavska univerza Kočevje postaja ljudska tribuna za izobraževanje delovnih ljudi. V tem času je dejavnost Delavske univerze še posebno plodna. V teku je vrsto strokovnih ter političnih vzgojnih tečajev oz. šol. Najprej si oglejmo strokovne tečaje.

V tem tednu je začel z delom strokovni tečaj, na katerem si bodo slušatelji pridobili znanje za polkvalificirane, kvalificirane in visokokvalificirane delavce v tesarstvu, kovinski in zidarstvu. Tečaj obiskuje 21 tesarjev, 61 kovinarjev in 41 zidarjev. Pouk ima vsak dan, razen sobote v popoldanskih urah. Zaključili bodo 21. aprila, 15. maja pa bodo izpiti. V Kočevju manjka kvalificiranih delavcev, zato ima tečaj toliko večji pomen.

Knjigovodski tečaji so trije: za začetnike (45 slušateljev, 20. in 21. februarja bodo imeli že zaključne izpite), nadaljevalni tečaj (15 slušateljev) in višji knjigovodski tečaj z 10 slušatelji.

Administrativni tečaj obiskuje 31 tečajnik. Ker ima DU premalo pisalnih strojev, naj bi podjetja, v katerih so v službi tečajniki, dala za potrebe tečaja pisalne stroje.

Solo za odrasle (5. in 6. razred in 7. in 8. razred) obiskuje 50, večerno gimnazijo pa 16 slušateljev.

Večerna politična šola prireja predavanja dvakrat tedensko, predavanj pa se udeležuje 52 slušateljev, večerno mladinsko politično šolo, ki ima prav tako dvakrat tedensko predavanje pa 45 slušateljev.

V teku je seminar za mlade komuniste (80 slušateljev) predavanja so enkrat tedensko. Vsakih 14 dni pa je študij prosvetnih delavcev (povprečna udeležba 45 slušateljev). Stinarinajstnevno so tudi predavanja s poljudno znanstvenimi temami za mladino od 17 let naprej.

Sola za starše je v Kočevju in na Rudniku. Predavanja so enkrat na dva tedna. V Fari, Osilnici, Mozlju, Livoldu, Stari cerkvi, Starem logu, Strugah in Koprivniku so predavanja s poljudno znanstvenimi temami.

Delavska univerza pripravlja organizacijo izobraževalnih centrov v podjetjih. DU bo nudila centrom vso pomoč. Izobraževalne centre imajo že v KGP, Rudniku, podjetju ITAS in »Zidar«, zato naj tudi ostala podjetja sledijo njihovu zgledu.

Največje težave povzročajo podjetju razdrobljeni obrati in slabi delovni prostori (posebno slabe prostore imajo mizarji in steklarji). Zato je sedaj največja skrb kolektiva, da pridejo čimprej do sodobnih prostorov, kjer bo tudi možnost za povečanje proizvodnje.

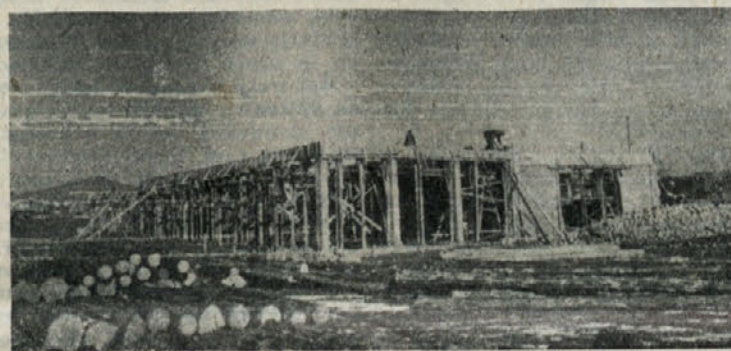
Podjetje ima že izdelan investicijski program in načrte. Uredili bodo prostore v bivši Horakovi tovarni v Kočevju. Preureditev prostorov bo zahtevala po predvidenem programu 86 milijonov dinarjev. Lastna udeležba podjetja bo znašala 8 milijonov, za ostala sredstva pa bodo najeli dolgoročni kredit.

Delo bo potekalo v dveh etapah. Prva naj bi bila že letos zaključena, tako da se bodo mizarji in steklarji že letos vselili v nove delovne prostore, druga etapa gradnje pa bo gotova drugo leto.

Nagrajevanje po učinku imajo za sedaj uvedeno v tapetniškem in pleskarskem obratu, v ostalih obratih pa bodo uvedli nov način nagrajevanja v kratkem.

Ze sedaj, kljub razmeroma kratkem času delovanja podjetja, se je pokazalo, da je bila združitev prejšnjih malih obrtnih podjetij v eno podjetje pometna zadeva. Stvar vseh merodajnih činiteljev pa je, da mlademu podjetju pomagajo pri uresničevanju njihovih načrtov, od katerih je najpomembnejši — novi delavni prostor.

NOVI OBRATI SGP »ZIDAR«

Zraven železniške postaje v Kočevju gradi SGP »Zidar« iz Kočevja moderen strojni obrat in betonarno. Delavnice, ki bodo imele površino 950 m², bodo predvidoma končane v mesecu aprilu. Gradnja bo stala 10 milijonov din.

Z osamosvojitvijo stranskih obratov, kjer sedaj raste industrija transportnih sredstev »Itas«, je »Zidar« ostal brez potrebnih remiz za strojni park in delavnice, ki so v gradbeništvu neobhodne. Delavski svet podjetja je sklenil, naj se takoj prične z gradnjo. Dela naglo napredujejo.

V objektu bo skladišče gradbenega materiala, garaže, strojna remiza ter strojna delavnica. Zraven bo tudi moderna betonarna, kjer bodo izdelovali posamezne

Prejšnji teden so člani sekretariata Obč. komitja ZK obiskali LJO KGP Kočevje. Zanimali so se za perspektivni razvoj in pogoje v katerih delajo delavci, kako deluje družb. upravljanje, delo sindikata, izobraževanje in strokovno usposabljanje proizvajalcev. Najprej so si ogledali posamezne obrate. Obratovodja ing. Dobnik je pojasnil potek proizvodnje. Najbolj je obiskovalce zanimal nov obrat za luščenje furnirja, ki je v gradnji.

LJO se še razvija

Predvidevajo, da bo ta oddelek začel poizkusno obratovati že v aprilu. Bruto produkt se bo s tem dvignil od dosedanjih 827 milijonov na milijardo din letno ali od 2.200.000 din na 2.400.000 din na zaposlenega letno.

Proizvodnja v ostalih obratih t. j. na žagi, zaboju, mizarstvu, galanteriji in v oddelku za izdelovanje heraklit plošč poteka vzorno in skladno. Dela so povsod normirana in delavci so plačani po učinku.

Obrat, ki bi ga lahko imenovali tudi podjetje, je v nenehnem razvoju in dopolnjevanju. Ta razvoj nam ponazarjajo naslednji podatki:

Leta 1953 je obrat imel 166 milijonov realizacije, leta 1954 261 milijonov, 1955. leta 500 milijonov, leta 1958 659 milijonov in lani 827 milijonov. Plan za leto 1960 so presegli za 8 %.

Po gledu obratov je sledil skupnjo kompetenc sedanega obrata

negi DS. To je tudi v skladu s perspektivo o nadaljnjem razvoju in poglobljanju delavskega samoupravljanja po katerem bodo centralni DS le nek koordinacijski organ obratnih DS.

Nadaljnja razprava je odkrila, da obratu primanjkuje sredstev za ureditev oz. zboljšanje razmer v družbeni prehrani in stanovanjskih vprašanjih. Te probleme rešujejo v okviru centralnega DS oz. direktije podjetja.

V nekaterih obratih so potrebne tudi delne rekonstrukcije. V mizarstvu bodo zboljšali notranji transport, preuredili bodo spodnji del žage, nabavili stroj za sekanje in modeliranje heraklit plošč. Potrebno bi bilo tudi izolirati lakirnico. Možno bi bilo uvesti tudi proizvodnjo iverastih plošč, ker je surovine — lesnih odpadkov — dovolj v samem obratu.

Za razvoj podjetja je med člani kolektiva veliko zanimanje. Vendar pa povsem točnih in daljših perspektiv ni mogoče izdelati, ker se pojavljajo v tej panogi spremembe po povpraševanju za asortimane lesne industrije. Proizvodnje je treba včasih preusmeriti in prilagoditi potrebam na domačem in tujem trgu. To pa zahteva od upravljalcev tenkočutnost in smisel za analizo razmer na trgu. Upravljalci tega obrata pa so s svojim dosedanjim delom in uspehi dokazali, da so vsem tem zahtevam kos, kar jim daje vso jamstvo, da bodo tudi v prihodnje uspešno izpolnjevali naloge, ki so si jih sami zastavili in ki jim jih bodo postavile pred njih spremenjajoče se okoliščine.

GRADNJA STANOVANJ

V Ribnici in Sodražici primanjkuje stanovanj. Za rešitev najnujnejših potreb bodo še letos zgradili dva stanovanjska bloka, in sicer v Ribnici srednje velik stanovanjski blok, v Sodražici pa blok s šestimi stanovanji.

V petletnem načrtu gospodarskega razvoja občine Ribnica je predvideno za gradnjo stanovanj okrog 600 milijonov dinarjev. S tem bi bilo stanovanjsko vprašanje v tej občini delno rešeno.

Padavine z ohlaiditvijo pričakujemo okrog 25. februarja. V ostalem suho oziroma lepo vreme z mrazom ponoči.

DOMA IN PO SVETU

NOBENIH ODNOSOV Z GENERALNIM SEKRETARJEM

MOSKVA, 15. februarja. — Sovjetska vlada je sporočila, da ne bo imela nobenih odnosov več z generalnim sekretarjem ZN Hammarskjöldom in ga tudi ne bo priznavala kot uradno osebo ZN. Sporočilo sovjetske vlade objavljeno v zvezi z umorom premiera Lumumbe in sodelavcev se pravi: Hammarskjöld mora biti zamenjan na položaju generalnega sekretarja kot sokrivce in organizator obračuna z vodilnimi državnimi voditelji republike Kongo.

PROTIFAŠISTIČNO ZBOROVANJE V RIMU

RIM, 14. februarja. — V Rimu je bila velika protifašistična demonstracija, na kateri je sodelovalo več tisoč mladinskih organizacij različnih političnih smeri. Govorniki so ostro obsodili fašistične izgrede proti slovenski manjšini v Trstu, kakor tudi vsa fašistična izzivanja zadnjih dni v številnih italijanskih mestih.

SOVJETSKA RAKETA PROTI VENERI

BEOGRAD, 15. februarja. — Ves svetovni tisk posveča veliko pozornost izstrelitvi sovjetske rakete proti Veneri. Strinja se v oceni, da je dogodek v dosedanjih vesoljskih raziskavah zelo važen, prav tako kot izstrelitev umetnega satelita.

NACISTIČNI ZLOČINEC PRED SODIŠČEM

BONN, 14. februarja. — Proti zloglasnemu nacističnemu zlačincu in bivšemu poveljniku taborišča Gusen — Karlu Schmelewskemu, — se je začel v Ansbachu sodni proces. Proces bo trajal predvidoma do marca. V taborišču Gusen, v katerem je bil tri leta poveljnik je mesečno zaradi mučenja umrlo ali pa so pobili nad 2.000 jetnikov.

SREČANJE KENNEDY-HRUSČEV?

WASHINGTON, 14. februarja. — Predsednik zunanje-političnega odbora ameriškega senata je izjavil novinarjem, da je sestanek med predsednikom ZDA Kennedyjem in sovjetskim premierom Hruščevim neizbežen. Vendar pa sodi, da do tega sestanka ne bo tako hitro prišlo, ker je treba dati ameriškemu predsedniku časa, da organizira novo vlado in oceni položaj, zlasti kar zadeva sovjetsko-ameriške odnose.

RAZPRAVA O MEJAH S KITAJSKO

NEY DELHI, 14. februarja. — V indijskem glavnem mestu se je začelo zasedanje vsesindijskega parlamenta, ki bo trajalo kake tri mesece. Premier Nehru je v svojem poročilu ponovno ugotovil, da je Kitajska nezakonito okupirala 12.000 kvadratnih milj indijskega ozemlja.

NOV NAPAD NA FLRJ V TIRANI

BEOGRAD, 14. februarja. — V Tirani je na IV. kongresu Albanske partije dela prvi sekretar CK Albanske partije Enver Hodža najbolj grobo napadel Jugoslavijo.

ZAKON O VARČEVANJU SPREJET

BRUSELJ, 14. februarja. — Belgijski senat je sprejel vladni predlog »enotnega zakona«. S tem glasovanjem v senatu je bil končno sprejet vladni program varčevanja, ki je pred kratkim povzročil splošno stavko v državi, ker je z njim v glavnem prizadet delovni človek.

MILIJONE LJUDI NA KMETE

PEKING, 15. februarja. — V zadnjih mesecih lanskega leta so poslali na Kitajskem na kmete novih 20 milijonov ljudi. Poglavitni namen teh ukrepov je preprečiti letos škodo, ki jo je kitajsko kmetijstvo utrpelo lani bodisi iz objektivnih ali iz subjektivnih vzrokov.

Stanovanjski sklad občine Kočevje

Vse interesente, ki se bodo udeležili natečajev in prednatečajev občinskega stanovanjskega sklada, zlasti opozarjamo na pravilnost vlaganja ponudb, da ne bomo zaradi pomanjkljivosti ponudbe zavračali. Celoten postopek vlaganja je podrobneje določen v pravilih sklada. Pravila si lahko ogledate pri stanovanjskem skladu, ali pa vprašate za potrebna pojasnila. Vse interesente prosimo, da se držijo določenih rokov, ker po veljavnih predpisih sklad izven natečaja ne bo odobral nobenih posojil ali sklepov kakršnih koli aranžmajev za stanovanjsko izgradnjo.

Upravni odbor stanovanjskega sklada občine Kočevje razpisuje na osnovi 3. člena Pravil sklada in sklepa seje upravnega odbora z dne 11. februarja 1961

I. Prednatečaj

za posojila in prodajo stanovanj in poslovnih prostorov v zazidalnih okoliših v centru mesta za Trznico in Cankarjevi ulici v letih 1963, 1964 in 1965:

- V želji, da pred razpisom natečaja zbere stanovanjski sklad potrebne interesente za stanovanjsko izgradnjo in gradnjo ter modernizacijo poslovnih prostorov, vabi upravni odbor vse gospodarske organizacije, zavode, ustanove in državljane, da se pripravijo prednatečaju.
- Sklad bo dal posojila ali prodajal stanovanja in poslovne prostore v blokii ali vrstnih hišah, in sicer eno-, dvo- ali trisobna stanovanja.
- Pogoji za dajanje posojil ali prodajo stanovanj bodo enaki kot so v natečajih sklada za obdobje od 1961. do 1963. leta.
- V prijavi prednatečaja je treba navesti:
 - točen naslov pravne ali fizične osebe, ki se prijavlja;
 - znesek, ki se namerava prositi kot posojilo za gradnjo stanovanj, oziroma gradnjo in modernizacijo poslovnih prostorov;
 - koliko stanovanj eno-, dvo- ali trisobnih se namerava odkupiti;
 - v kakšnih stanovanjskih objektih in v katerih zazidalnih okoliših se želi stanovanje kupiti oziroma graditi ter kakšna naj bo čista površina stanovanja;
 - za poslovne prostore je treba navesti kakšne naj bi se gradilo ali preurejalo;
 - kakšne pogoje nudi prosilec (lastna udeležba, odplačilni rok, obrestna mera in rok dojitve).
- Prijave za prednatečaj je treba vložiti pismeno v zaprti kuverti z oznako »Prednatečaj 1963–1965« na oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve ObLO Kočevje, soba 29/1.
- Rok prijave je 30. junij 1961 do 14. ure.
- Prijavi je predložiti sklep delavskega sveta ali drugega pristojnega organa o pooblastilu za sklenitev take kupoprodajne pogodbe.
- Po analizi prednatečaja bodo izdani natečaji.

Kočevje, dne 11. februarja 1961.

Stanovanjski sklad
občine Kočevje

Upravni odbor stanovanjskega sklada občine Kočevje razpisuje na osnovi člena 3. Pravil sklada in sklepa seje Upravnega odbora z dne 11. februarja 1961 poskusni

I. Prednatečaj

za ugotovitev pogojev za združno stanovanjsko izgradnjo:

- Stanovanjski sklad želi v naslednjih letih finančno podpirati tudi združno stanovanjsko izgradnjo. V ta namen vabi vse interesente, da prijavijo svoje želje in pogoje, s katerimi bi se v to obliko stanovanjske izgradnje vključili.
- V prijavi, ki naj se pošlje pismeno ali neposredno na stanovanjski sklad ali pa na sindikalni podružnici, kjer je interesent zaposlen, je treba navesti:
 - točen naslov bivališča. V prijavi, ki se pošlje neposredno na sklad, je navesti še naslov delodajalca, če je oseba v delovnem razmerju;
 - kakšno stanovanje (eno-, dvo- ali trisobno) želi oseba graditi oziroma odkupiti ter kakšna naj bo čista površina stanovanja;
 - kakšne pogoje nudi (lastna udeležba, obrestna mera, odplačilni rok). Kot lastno udeležbo se lahko ponudi tudi v gradbenem materialu in je potrebno navesti kakšen material ter v kakšni vrednosti;
 - v katerem roku želi, da se stanovanje zgradi;
 - ali se želi prijavljenec vključiti kot član v stanovanjsko zadrugo, ki jo bo ustanovil stanovanjski sklad za področje občine, ali pa se želi vključiti v stanovanjsko zadrugo, ki naj bi se ustanovila v okviru gospodarske organizacije pri kateri je oseba v delovnem razmerju.
- Osebe, ki so v delovnem razmerju naj predložijo pismeno izjavo delodajalca, če je pripravljen finančno pomagati, in sicer v kakšni obliki in višini ter v katerem roku.
- Stanovanjski sklad bo v sodelovanju s Komunalno banko in Občinskim sindikalnim svetom organiziral namensko varčevanje za osebe, ki si želijo s tem privarčevati denarna sredstva za namene odkupa lastninske pravice stanovanja ali predplačila najemne pravice. Osebe, ki se želijo v takšno varčevanje vključiti, prosijo upravni odbor stanovanjskega sklada, da se o tem pismeno izjavi. V lokalnem časopisu bodo pravočasno objavljali tudi pogoji takega namenskega varčevanja.
- Že v finančnem programu za leto 1961 je upravni odbor stanovanjskega sklada določil kvoto 30 milijonov dinarjev za kreditiranje združne stanovanjske izgradnje.
- Stanovanjski sklad naproša vse sindikalne organizacije, da pomagajo svojim članom pri tolačenju prednosti združne stanovanjske izgradnje, izpolnjevati prijave za ta prednatečaj ali organizirati stanovanjske pravice stanovanja ali predplačila najemne pravice. Osebe, ki se želijo v takšno varčevanje vključiti, prosijo upravni odbor stanovanjskega sklada, da se o tem pismeno izjavi. V lokalnem časopisu bodo pravočasno objavljali tudi pogoji takega namenskega varčevanja.
- Osebe, ki bi se izjavile za stanovanjsko zadrugo, ki jo bo ustanovil stanovanjski sklad, naj priložijo prijavi še potrdilo delodajalca o višini mesečnih prejemkov.
- Prijave za ta prednatečaj s potrebno dokumentacijo je predložiti do 15. aprila 1961 na naslov: Stanovanjski sklad občine Kočevje, soba 29/1.

Kočevje, dne 11. februarja 1961.

Stanovanjski sklad
občine Kočevje

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Kočevje razpisuje na osnovi člena 29. točke 4 in člena 43. Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ št. 47 59), člena 47. in 48. Pravil sklada in sklepa seje upravnega odbora z dne 11. februarja 1961

I. Natečaj

za prodajo stanovanj v blokii in stolpnicaah za Trznico in Rožni ulici v Kočevju.

- Natečaja se lahko udeležijo vse družbene pravne osebe in fizične osebe, ki so v delovnem razmerju ali osebe, ki so po predpisih o socialnem zavarovanju z njimi izenačene.
- Vrsta in število stanovanj ter prodajni pogoji:
 - prodaja se 167 stanovanj; v stolpnicaah za Trznico 128 stanovanj, v bloku za Trznico 24 stanovanj in 15 stanovanj v Rožni ulici;
 - prodajajo se enosobna (38 m² čiste površine), dvosobna (55 m² čiste površine) in trisobna stanovanja (65 m² čiste površine);
 - okvirna in predračunska prodajna cena je za enosobna stanovanja 2.400.000 din, dvosobna 3.250.000 din in trisobna 3.900.000 din. Dokončna cena se ugotovi z obračunom ob dograditvi stanovanjskega objekta. V ceno je vračunan tudi prispevek za komunalne objekte (Odluk o prispevkih investitorjev k stroškom za pripravo in komunalno ureditev stavbenih zemljišč ObLO Kočevje – Glasnik OLO Ljubljana št. 2 od 10. 1. 1961);
 - stanovanja za Trznico bodo ogrevana s centralno kurjavo;
 - stanovanja bodo vseljiva postopoma od tretjega tromesečja 1962 do zaključka 1. polletja 1963;
 - ob sklenitvi prodajne pogodbe je treba plačati 20 % vrednosti, pred vselitvijo 10 % in preostanek 70 % v desetih letih po enakih polletnih anuitetah. Od zneska, ki preostane po vplačilu ob sklenitvi pogodbe, se plačajo 1 % obresti.
- Ponudnik na natečaju mora položiti do roka vlaganja ponudb varščino v znesku 2 promile od kupne cene na tekoči račun sklada pri Komunalni banki Kočevje št. 600-78-6741-12. V primeru, da ponudnik odstopi od ponudbe, zapade varščina v korist sklada.
- V ponudbi za nakup stanovanj je treba navesti:
 - naslov ponudnika (ime in priimek, oziroma naslov družbene pravne osebe);
 - število stanovanjskih enot, ki jih želi ponudnik odkupiti, in sicer ločeno po velikosti (eno-, dvo- ali trisobno stanovanje) in v katerih objektih;
 - plačilne pogoje, ki jih ponudnik nudi;
 - pismeni izkaz pristojne banke o razpoložljivih sredstvih in sklep delavskega sveta na izpolnitev kupoprodajne pogodbe, odnosno garancijsko izjavo za zavode, ustanove ali druge organizacije, katerih ustanovitelj je občinski ljudski odbor.
- V kolikor bo ponudnikov več kot je razpoložljivih stanovanj, bodo imeli prednost ponudniki, ki so prejeli vložili prijave in katerih ponudbe so ugodnejše.
- Ponudbe s potrebno dokumentacijo je treba vložiti najkasneje do 25. marca 1961 do 14. ure v zaprti kuverti ali zavoju z oznako »Natečaj za prodajo stanovanj«, na oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve občine Kočevje, soba 29/1.
- O izidu natečaja bo upravni odbor sklada obvestil vse ponudnike.
- S ponudniki, katerih ponudbe bodo sprejete, bo upravni odbor sklenil posebno kupoprodajno pogodbo.
- Zazidalni načrti, makete in načrti za stanovanja, ki se prodajajo, so na ogled na ObLO Kočevje, soba 28/1.

Kočevje, dne 11. februarja 1961.

Stanovanjski sklad
občine Kočevje

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Kočevje razpisuje na osnovi člena 43. in 47. Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ št. 47 49), člena 3., 13., 21. in 23. Pravil sklada in sklepa seje upravnega odbora z dne 11. februarja 1961

I. Natečaj

za dajanje posojil trgovskim, gostinskim in obrtnim gospodarskim organizacijam za gradnjo oziroma modernizacijo njihovih poslovnih prostorov in lokalov do višine 15 milijonov dinarjev:

- Natečaja se lahko udeležijo vse trgovske, gostinske in obrtne gospodarske organizacije družbenega sektorja na področju občine Kočevje.
- Posojila se bodo odobravala do največ v višini 70 % predračunske vrednosti.
- Najnižja obrestna mera znaša 3 %.
- Najdaljši rok varčevanja je 15 let.
- Družbene pravne osebe, ki nimajo poravnanih zapadlih obveznosti do sklada, se na tem natečaju ne morejo potegovati za posojilo.
- Prosilec je dolžan položiti varščino 2 promil od zneska zaprosenega posojila na depozitni račun stanovanjskega sklada pri Komunalni banki Kočevje št. 600-78-6741-12 do 30. marca 1961. V primeru, da prosilec odstopi od ponudbe, zapade varščina v korist sklada.
- V ponudbi mora prosilec navesti pogoje v smislu člena 24. in predložiti dokumentacijo v smislu člena 25. in 26. Pravil sklada.
- Pravila so na vpogled na sedežu sklada na ObLO Kočevje, soba št. 29/1.
- Ponudbe je treba vložiti najkasneje do 30. marca 1961 do 14. ure z vso dokumentacijo v zaprati kuverti ali zavoju pri Komunalni banki Kočevje. Na kuverti ali ovoju mora biti oznaka »Natečaj za posojila poslovnih prostorov«.
- Prednost pri dodeljevanju posojil bodo imeli ponudniki:
 - ki bodo zaprosena sredstva vložili čimbolj gospodarnostno in čimprej dogradili oziroma obnovili poslovne prostore;
 - ki prispevajo višji delež lastnih sredstev;
 - ki ponudijo krajši odplačilni rok;
 - ki ponudijo višjo obrestno mero.
- Izid natečaja bo objavljen na oglasni deski ObLO, prosilci pa bodo obveščeni še s pismenim sklepom.
- Lastno udeležbo bo treba plačati pred sklenitvijo kreditne pogodbe pri Komunalni banki v Kočevju.

Kočevje, dne 11. februarja 1961.

Stanovanjski sklad
občine Kočevje

RAZPISUJE

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Kočevje razpisuje na osnovi člena 10. in 43. Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ št. 47 49) člena upravnega odbora z dne 11. februarja 1961

I. Natečaj

za dajanje posojil individualnim graditeljem stanovanj v letu 1961 na področju občine do višine 2 milijona dinarjev:

- Natečaja se lahko udeležijo vse fizične osebe, ki individualno gradijo stanovanja na področju občine.
- Posojila se bodo odobravala v višini do največ 70 % predračunske vrednosti za četrto in peto fazo gradnje stanovanjskega objekta.
- Najnižja obrestna mera znaša 2 odstotka.
- Najdaljši rok vračanja je 15 let.
- Prosilec je dolžan položiti varščino 2 promil od zneska zaprosenega posojila na depozitni račun stanovanjskega sklada pri Komunalni banki v Kočevju št. 600-78-6741-12 do 25. marca 1961. V primeru, da prosilec odstopi od ponudbe, zapade varščina v korist sklada.
- Prosilec je dolžan zavarovati zgradbo pri DOZ.
- V ponudbi mora prosilec navesti pogoje v smislu člena 24. in predložiti dokumentacijo v smislu členov 25., 26. in 27. Pravil sklada.
- Pravila so na vpogled na sedežu sklada v stavbi Občinskega ljudskega odbora Kočevje, soba 29/1.
- Ponudbe je treba vložiti najkasneje do 25. marca 1961 do 14. ure z vso dokumentacijo v zaprati kuverti ali zavoju pri Komunalni banki v Kočevju. Na kuverti ali ovoju mora biti oznaka »Natečaj za posojilo individualne gradnje«.
- Prednost pri dodeljevanju posojil bodo imeli ponudniki:
 - ki bodo čimprej dogradili stanovanje, najkasneje pa do 31. decembra 1961;
 - ki prispevajo večji delež lastnih sredstev;
 - ki ponujajo krajši odplačilni rok;
 - ki ponujajo višjo obrestno mero;
 - ki bodo dogradili stanovanje na področju mesta ali bližnji okolici.
- Izid natečaja bo objavljen na oglasni deski ObLO Kočevje, prosilci pa bodo obveščeni še s pismenim sklepom.
- Lastno udeležbo bo treba plačati pred sklenitvijo kreditne pogodbe pri Komunalni banki Kočevje.

Kočevje, dne 11. februarja 1961.

Stanovanjski sklad
občine Kočevje

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Kočevje razpisuje na osnovi 10. in 43. člena Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ št. 47 59), člena 13., 21. in 23. Pravil stanovanjskega sklada občine Kočevje in sklepa seje upravnega odbora z dne 11. februarja 1961

I. Natečaj

za dajanje posojil gospodarskim organizacijam in drugim družbenim pravnim osebam za gradnjo stanovanj v letu 1961 izven mesta Kočevja, vendar na področju občine do višine 30 milijonov din.

- Natečaja se lahko udeležijo vse družbene pravne osebe (gospodarske organizacije, ustanove in zavodi), ki bodo gradile stanovanja izven mesta Kočevja.
- Posojila se bodo odobravala v višini do največ 70 % predračunske vrednosti stanovanjskega objekta.
- Najnižja obrestna mera znaša 2 odstotka.
- Najdaljši rok varčevanja je 15 let.
- Prosilec je dolžan položiti varščino 2 promila od zneska zaprosenega posojila na depozitni račun stanovanjskega sklada pri Komunalni banki v Kočevju št. 600-78-6741-12 do 25. marca 1961. V primeru, da prosilec odstopi od ponudbe, zapade varščina v korist sklada.
- Prosilec je dolžan zgradbo zavarovati pri DOZ.
- V ponudbi mora prosilec navesti pogoje v smislu člena 24. in predložiti dokumentacijo v smislu členov 25., 26., 27. in 28. pravil sklada.
- Pravila so na razpolago na sedežu sklada v stavbi Občinskega ljudskega odbora Kočevje, soba 29/1.
- Ponudbe je treba vložiti najkasneje do 25. marca 1961 do 14. ure z vso dokumentacijo v zaprati kuverti ali zavoju na Komunalno banko Kočevje. Na kuverti ali ovoju mora biti oznaka »Natečaj za posojilo stanovanjskega sklada«.
- Prednost pri dodeljevanju posojila bodo imeli ponudniki:
 - ki bodo gradili stanovanja za kmetijske in gozdne delavce;
 - ki prispevajo večji delež lastnih sredstev;
 - ki ponudijo krajši odplačilni rok;
 - ki ponudijo večjo obrestno mero;
 - ki jamčijo čimkrajši rok gradnje.
- Izid natečaja bo objavljen na oglasni deski ObLO Kočevje, prosilci pa bodo obveščeni še s pismenim sklepom.
- Lastno udeležbo bo treba plačati pred sklenitvijo pogodbe pri Komunalni banki Kočevje.

Kočevje, dne 11. februarja 1961.

Stanovanjski sklad
občine Kočevje

Razpisna komisija pri Okrajnem sodišču v Kočevju razpisuje

1 MESTO PRIPRAVNIKA – POMOŽNEGA PISARNIŠKEGA REFERENTA

Prednost imajo prosilci z dovršeno srednjo šolsko izobrazbo. V kolikor takih prosilcev ne bo, se bodo vzeli v poštev tudi prosilci z dovršeno osemletko, po možnosti s stanovanjem v Kočevju.

Plača po zakonu o javnih uslužbencih.

Lastnoročno napisane prošnje kolkovane z 50 din in življenjepisom je treba vložiti najkasneje v 30 dneh po tej objavi na Predsedništvo Okrajnega sodišča v Kočevju.

1960 - LETO KATASTROF

Veriga katastrof, kakršno je človeštvo le redko doživelo, nam je v letu 1960 dokazala, da ves tehniški napredek, ki nas je pripeljal na prag poletov v vesolje, ne zadostuje da bi nudil človeku varnost na zemlji. V Maroku in Čileju je pri potresih izgubilo življenje na tisoče ljudi, v zadnjih dneh lanskega leta pa so v New Yorku in Münchenu padla na mesto tri letala in povečala skupno število smrtnih žrtev pri lanskim letalskih nesrečah na preko 820.

Leto za letom izgublja okoli 70 tisoč ljudi življenje pri katastrofah in nesrečah, toda leto 1960 je to število znatno preseglo. Po podatkih nekaterih statistikov je bilo število smrtnih žrtev v lanskem letu dvakrat tolikšno.

Agadir, belo mesto ob Atlantiku, je bil v eni sami noči spremenjen v kup razvalin. Okoli 30.000 ljudi je bilo pokopanih pod porušeni hišami — natančnega števila žrtev niso mogli ugotoviti. Južnoameriška pacifiška obala je napisala še eno poglavje v zgodovino naravnih katastrof. Siloviti potresi so pretresali velike dele Čileja. Po uradnih podatkih je zahteval potres 1.600 smrtnih žrtev, toda časniki pišejo, da jih je bilo najmanj 25.000.

Se ko je prihajala pomoč za žrtev teh dveh katastrof, je pretresla svet nova vest o katastrofi: mesto Lar v južni Perziji je opustošil potres. Število smrtnih žrtev lanskim katastrof pa se je povečalo za nadaljnjih 700 mrtvih.

Tajfuni so divjali v mnogih deželah. Filipine so obiskali v lanskem letu osemkrat. Pri tem je izgubilo življenje najmanj 384 ljudi, 251 pa jih še vedno pogrešajo. »Moramo računati najmanj za 10 tisoč mrtvimi,« je ugotovila pak-

Kako in kaj pijemo?

Vinogradništvo in vino preživljata posredno ali neposredno vsakega petnajstega prebivalca Jugoslavije. Vinogradništvo ima za našo državo velik pomen.

Vina imamo torej dovolj. Vsi luje se nam vprašanje, ali je pitje vina zdravo? Zmerno pitje vina je za človeški organizem koristno. Nepravilno bi bilo, da bi uvrstili zmerno pitje, ki pijejo po pameti med alkoholike. Nesmiselno bi bilo delovnega človeka odvracati od vina, pač pa ga je treba vzgajati v zmernega in kulturnega potrošnika. Pravijo, da tisti, ki zmerno uživa zdravo vino (iz grozdja), doseže tudi večjo starost.

Zmerno pitje dobrega vina imenujemo tisto, ko ga spijemo kozarec ali dva, najbolje po kosilu ali večerji. Nekateri štejejo za kroničnega alkoholika tistega, ki ne more prestopiti, ne da bi spil vsaj liter močnejšega vina dnevno. Pri tem se je težko omejevati. Kajti gotovo bo tisti, ki je spil prekomerno količino alkohola na prazen želodec, tega tudi težje nesel. Razen tega pa je vpliv alkohola na telo odvisen tudi od strukture telesa, od dela, ki ga človek opravlja in še od mnogih drugih posebnosti posameznega človeka.

Vina ne smemo enačiti z drugimi alkoholnimi pijačami. Naravno vino vsebuje snovi, ki so zdravi. Zmerno uživanje vina pospešuje prebavo na delovanje žlez in želodca. Vino uživamo samo pri hrani, nikoli pa ne pijmo na prazen želodec.

Zelimo si potrošnikov, ki ne bodo videli v vinu samo pijančevanje ali opojnost, temveč ljudi, ki bodo znali ceniti lastnosti vina kot sestavnega dela prehrane. Potrošnike pa bo treba vzgajati v tem smislu.

Anton Stimec

stanska vlada po strahotnem neurju, ki je prizadejalo vzhodne predele dežele.

Številne druge nesreče in katastrofe so zahtevale nadaljnje žrtve. Železniška nesreča v CSSR novembra je zahtevala 132 smrtnih žrtev, požar na letalonosilki »Constellation« v New Yorku pa nadaljnjih 49. V Nemčiji so zabeležili hudo rudniško nesrečo v Zwiebau, pri čemer je izgubilo življenje 132 rudarjev.

Zalostno bilanco lanskega leta zaključuje nesreča jugoslovanskega tankerja »Petar Zoranić« v Bosporu, ki je zahtevala okoli 60 smrtnih žrtev.

Umrla je partizanska mati

Partizansko mater — Jožefo Mikulič iz Slovenske vasi so mnogi partizani dobro poznali. 12. februarja je po daljši bolezni za vedno ugasnila.

Rojena je bila pred 85 leti v Srednji vasi v Loškem potoku. Šla je skozi trdo solo življenja. Že s sedmim letom si je morala sama služiti kruh.

Omožila se je na Belo vodo pri Travniku. V zakonu je rodila 12 otrok, od teh je sedaj še 6 živih. Eden izmed sinov je padel kot borec v borbi z okupatorjem že leta 1942.

Mikuličeva je bila napredna žena. Svoje otroke je vzgajala na naprednem duhu. Ona sama in njeni otroci so začeli sodelovati z narodnoosvobodilnim gibanjem že od vsega začetka — leta 1941. Iste leta so jo Italijani zaprli, potem pa zaradi pomanjkanja dokazov izpustili.

Okupator in domači izdajalci so iznašali nanjo svoj srd. Italijani so jo postavili pred zid domače hiše in grozili, da jo bodo ustrelili.

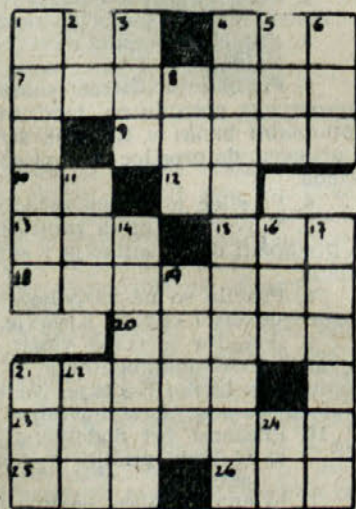
Leta 1942 so Italijani Belo vodo požgali. Ostala je brez vsega. Zatočišče in krov je našla v Travniku, kjer je dočkala konec vojne.

Ves čas osvobodilne vojne je pomagala partizanom. Posebno pa je bila njena pomoč dragocena v prvem obdobju NOV. Za nesebično delo v času NOB je prejela odlikovanje, — orden zasluže za narod III. reda.

Bila je ponosna na svoje otroke, ki so se z orožjem v roki borili proti sovražnikom — in srečna, ko so se vrnili domov kot zmagovalci — razen enega, ki je daroval mlado življenje za svobodo.

Za razvedrilo in kratek čas

MALA KRIZANKA

Vodoravno: 1. mlečni izdelek, 4. mesto pod Fruško goro, 7. pokal, 9. vodnjak, 10. veznik, 12. loj, 26. rat.

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE

Vodoravno: 1. par, 4. žar, 7. Ljubelj, 9. Malta, 10. no, 12. re, 13. eks, 15. zla, 18. tokanec, 20. unije, 21. kopač, 23. Alabama, 25. loj, 26. rat.

Predavanja in filmi

V času od 19. do 28. februarja bodo v ribniški občini naslednja predavanja in filmske predstave:

21. februarja bodo predavanja v Grčaricah, Rakitnici in Dolenji vasi, in sicer v vseh treh krajih ob 19. uri. V Grčaricah bo predaval Dušan Lavrič o temi »Kazen v družini«, v Rakitnici Matija Zobeč o »Kmetijski problematiki« (s filmom), v Dolenji vasi pa bo predaval Ivan Zužek: »Afrika se prebuj« (z diafilmom). 22. februarja bo v Sodražici ob 19. uri predaval Matija Zobeč o »Kmetijski problematiki« (z diafilmom), istega dne in ob isti uri bo v Ribnici predavanje o »Razmerah v Afriki«.

23. februarja bodo ob 19. uri predavanja na Bregu, Sušjah in na Gori. Na Bregu bo predaval Janez Debeljak o »Sadjarstvu«, v Sušjah Ivan Zužek: »Afrika se prebuj« (z diafilmom). 25. februarja ob 19. uri bo film-

V sklopu proslav, ki bodo letos v vsej naši domovini v počastitev 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov, bodo sodelovali tudi organizacije in državljani ribniške občine. V ta namen se že sedaj temeljito pripravljajo. Izvolili so poseben odbor, ki je pripravil okvirni program prireditev.

Občinski praznik — 26. marec — bodo letos proslavili v sklopu proslav velike obletnice. Se prej, 8. marca, bodo verjetno odkrili spomenik borbene žene v Ribnici.

Osrednji proslavi bosta v maju in septembru. V maju bo mladinski pevski festival, na katerem bodo sodelovali mladinski pevski zbori iz Ribnice in sosednjih občin: Kočevja, Grosupljega in Ivančne gorice. V septembru pa bo odprt prvi ribniški festival, ki bo trajal teden dni. Svojemu namenu bodo izročili ribniški muzej, letno gledališče, odkrili bodo spomenik padlim borcem itd. Nastopile bodo nekatere dramske družine ter člani ljubljanske Opre, baleta ali Filharmonije. Kot zanimivost bo tudi sejem ribniške suhe robe. V tednu festivala bo tudi veliko politično zborovanje.

4. julija — na Dan borcev bodo pohitele štafete iz Grčaric v Sodražico, kjer bo partizansko zborovanje, 22. julija — na praznik vstaje v Sloveniji, pa bodo prebivalci ribniške občine sodelovali na velikem partizanskem slavlju v Dragi.

Na občinski praznik — 26. marca, 4. julija in 22. julija, bodo organizirali množične pohode v partizanske kraje. Odkrili bodo več spominskih plošč padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. Lepo bodo proslavili tudi teden mladosti. Mladina bo prirejala

Viktorja Groharja smo pokopali

V četrtek 9. februarja se je po Ribniški dolini hitro razširila vest, da je po mučni bolezni umrl bolec NOV in revolucionar Viktor Grohar-Kosmati. Pokojni Viktor je bil rojen 26. VII. 1906 v Podbrdu pri Tolminu. Že v zgodnji mladosti je moral trpeti pod fašističnim terorjem, zato je zapustil rojstni kraj še kot mladenič. Nahajal se je v Franciji, Španiji, Egiptu, Alžiriji in drugod. Razočaran se je vrnil v Jugoslavijo. Kmalu je občutil krivice nad delavskim razredom. Postal je revolucionar.

Po razpadu stare Jugoslavije je bil med prvimi, ki se je odzval klicu Komunistične partije in stopil v vrste narodnoosvobodilne vojske. Bil je hraber borec. V bojih s sovražnikom je bil večkrat ranjen. Bil je hraber borec. V bojih s sovražnikom je bil večkrat ranjen. Za junaštvo je prejel več odlikovanj. Bil je tudi oficir JLA.

Po končani vojni je prišel v Ribniško dolino. Najprej je opravljal posle upravnika Gozdne uprave Grčarice, potem pa je bil tajnik Krajevnega ljudskega odbora Rakitnica. Zaradi posledic vojne-

V RIBNICI ZA 20-LETNICO

menu bodo izročili ribniški muzej, letno gledališče, odkrili bodo spomenik padlim borcem itd. Nastopile bodo nekatere dramske družine ter člani ljubljanske Opre, baleta ali Filharmonije. Kot zanimivost bo tudi sejem ribniške suhe robe. V tednu festivala bo tudi veliko politično zborovanje.

4. julija — na Dan borcev bodo pohitele štafete iz Grčaric v Sodražico, kjer bo partizansko zborovanje, 22. julija — na praznik vstaje v Sloveniji, pa bodo prebivalci ribniške občine sodelovali na velikem partizanskem slavlju v Dragi.

Na občinski praznik — 26. marca, 4. julija in 22. julija, bodo organizirali množične pohode v partizanske kraje. Odkrili bodo več spominskih plošč padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. Lepo bodo proslavili tudi teden mladosti. Mladina bo prirejala

ga trpljenja je bil invalidsko upoko-

kojen. Pokojni Grohar je bil vester član ZROP, ZB NOV in ostalih množičnih organizacij in v njih aktivno sodeloval. Med ljudmi je bil priljubljen. To se je pokazalo tudi na njegovi zadnji poti, na kateri ga je spremljala množica ljudi iz Ribniške doline in iz Kočevja, ter veliko venec.

Od pokojnika sta se poslovila tovariš Dejak in Babnik. Ribniški pevci so za slovo zapeli nekaj pesmi, rudniška godba iz Kočevja pa je na zadnji poti igrala žalostinke.

Pokojni Viktor, ki je živel med nami 16 let, je želel, da bi po smrti počival v teh krajih. Njegovo željo smo izpolnili. Dragi Viktor! Naj bo lahka zemljica. Vedno nam boš ostal v toplem spominu.

A. V.

Teško sem vzdihnil. »Da, da, tako je brat Saša! V komunizmu se je vsesal drobnoburžoazni, malomeščanski element. Kanarčki. Plenice. Rezanci, sarma in jagodni kompot, skratka... Take stvari se gode...«

»Ne govori! Poznam jih mnogo, ki... Skratka, pojdiva. Pokažem ti čudovitega človeka — Probkina, komunista, natančneje — kandidata, nedavno je postal kandidat. Pa kaj? Zato, ker je znal kljub navali drobnoburžoazne stihije ohraniti vso svojo komunistično čistost. Ne moreš si predstavljati — on živi popolnoma po načelih devetnajstega leta, kristalna duša... Kandidat pa je postal za preizkušnjo, kot nedelavski element. Skratka pojdiva...«

Lakaj nama je odprl vrata. »Ali je tovariš Probkin, sekretar komune, Oktobrska revolucija, doma?«

»Da, v biblioteki-čitalnici je. Koga smem javiti?«

»Recite, bratec, da je prišla ekskurzija, ki si želi ogledati komuno.«

»Razumem!«

Začuden sem odprl usta. Saša pa me je ušepnil v komolec. »Molči, bedak! Cudil se boš lahko še potem,« — je šepnil.

Odšla sva po marmornatih stopnicah navzgor. Na težkih hrastovih vratih je bila pribita medenasta tablica: »Nikolaj Nikolajevič Probkin, direktor trsta Rdečkasti Chic.« Malo nižje je bila pritrjena druga tablica z napisom: »Zgledna komunista Oktobrske revolucije in »Neprijavljenim je vstop prepovedan!«

Vrata so se odprla in pred nama je stal čudoviti Probkin. Na sebi je imel zamazan jopič z odpetim ovratnikom, pod katerim sva opazila čisto perilo in progasto kravato, zavezano v metuljčka.

»Glej, je dejal Saša, »to je znameniti Probkin.«

Probkin je skromno pobesil oči.

»Torej že znameniti! Kaj pa sem? Nič. Živim kar takole... Komunalno, kolektivno, da se tako izrazim, na podlagi točne- ga preračuna in kooperacije. Nič osebnega. Vse skupno. Zelo

kulturne in športne prireditve, partizanske večere taborne ognje. Povabili bodo prvoborce in aktiviste, ki jim bodo pripovedovali o dogodkih iz dni NOV.

V jubilejnem letu bodo po kolektivnih zborovanjih, organizirana bodo tudi predavanja o NOB. Zbirali bodo zgodovinsko gradivo in pisali spomine iz pretekle vojne.

50-letnica skupnega življenja

France in Marija Krže iz Kržetov na Gori, sta pred kratkim slavlila zlato poroko — 50-letnico skupnega zakonskega življenja. Zakoncema se je rodilo v zakonu četrto otrok — trije sinovi in hči.

USPEHI »PARTIZANA«

Podjetje kovinske stroke »Partizan« v Ribnici je v lanskem letu dobro gospodarilo in doseglo lepe uspehe. Pomanjkanje delovnih prostorov, ki je nastalo s povečano proizvodnjo, so rešili z gradnjo nove hale. Z gradnjo bodo začeli takoj ko bodo dopuščale vremenske prilike.

Strelsko tekmovanje v Kočevju

V nedeljo, dne 12. t. m. je Obč. strelski odbor Kočevje organiziral občinsko tekmovanje v streljanju z rračno puško. To pot je tekmovalo 26 strelcev iz treh strelskih družin. Tekmovanje je bilo dobro organizirano in je potekalo v redu. Poleg sodniške komisije iz Kočevja, je pri tekmovanju v sodniški komisiji sodeloval tudi zastopnik Okrajnega strelskega odbora. Rezultati tekmovanja so bili naslednji.

Stanovanjska skupnost

Stanovanjska skupnost v Ribnici je razmeroma mlada. Vendar je našla pravo mesto v družbenem življenju. Z organiziranjem nekaterih servisov — šivalnica, krpalnica — je začela z reševanjem problema uslug. V svoji dejavnosti pa se ne omejuje zgolj na organizacijo servisov. Trudi se, da bi povezala čim širši krog članov v sodelovanje pri reševanju splošnih problemov na področju stanovanjske skupnosti.

Stanovanjska skupnost je prevzela v sklop svoje dejavnosti tudi otroško varstveno ustanovo. To ji bo omogočilo še tesnejši stik s prebivalstvom. V njenem sklopu deluje tudi obrat družbene prehrane. Le-ta zelo koristi delovnim ljudem iz Ribnice.

Razen servisa namerava Stanovanjska skupnost ustanoviti tudi servisno delavnico za popravilo električnih in radijskih aparatov, mehanični servis, servis za izposojanje gospodinjstskih aparatov, kemično čistilnico, pralnico in še nekatere druge. Za ustanovitev teh finančna sredstva niso ovira. Nimajo pa primernih prostorov in stanovanj za strokovnjake, ki bi jih vodili. Pričakujejo, da bodo tudi ta problem kmalu rešili in bodo novi servisi kmalu začeli z delom.

Nekatere najpotrebnejše servise bo potrebno organizirati tudi po vaseh. Za to naj se zavzamejo krajevne skupnosti. Krajevni odbor SZDL v Sodražici je že razpravljal in sprejel sklep, da bodo v tem kraju organizirali stanovanjsko skupnost.

Od 400 možnih krogov so dosegli sledeče rezultate:

1. Zupančič Jože SD Kočevje-mesto, 357 krogov, 2. Kovač Jože SD Jože Seško 340 krogov, 3. Planinc Lado SD Kočevje-mesto 335 krogov, 4. Žvab Franc SD Kočevje-mesto 327 krogov in 5. Hočvar Alojz SD Kočevje-mesto 327 krogov.

Zmagala je ekipa petih članov Strelske družine Kočevje-mesto, ki je skupno od 2.000 možnih krogov dosegla 1.658 krogov.

»Kaj bo danes za kosilo, bratec?«

»Jesetri! a la Macdonald in zrezki a la Kominternu.«

»Dalje gospoda, hladilnik, klet, shramba, zaloga hrane itd. Sicer pa to ni posebno zanimivo. Poleg tega je tu še krajevna celica ženskega oddelka. Tudi to opravlja moja žena. Nato še skupna spalnica za administrativno osebje, kopalnica in tako dalje.«

»In ti nisi verjel!« — mi je šepnil Saša.

»Sedaj pa, tovariši ekskurzantij ali morda želite poskusiti kaj od tega, kar je bog poslal? Daša, postavi dva kolektivna pribora!«

Probkin naju je svečano peljal k jedilni mizi.

»Pred kosilom ga bomo šilce, kaj ne? Pri nas, veste, to sicer ni navada, toda za drage goste...«

Ko sva se po tečnem komunalnem kosilu poslavljala od sekretarja komune Oktobrske Revolucije, sem ga vprašal:

»Povejte tovariši, koliko članov ima vaša komuna?«

»O, malenkost! Jaz, žena, dva otroka, ne vstevši lakaja in celice Ljudske prehrane.«

»Aha! No, v tem primeru seveda...«

»Priporočam se in pridite še kaj.«

»Hvala, hvala, tovariš Probkin! Vaša ustanova naju je očarala. Besedo vam dam, da bom takoj po vrnitvi domov napisal podrobno poročilo o obisku vaše čudovite komune.«

»Laskate mi,« je sramežljivo dejal Probkin. — Kam pa boste poročilo poslali?«

»Centralni Kontrolni Komisiji,« — je prijazno priklimal Saša.

Teden dni kasneje je sijajni Probkin stal pred predsednikom Kontrolne Komisije.

»Sedite,« — je Probkinu vljudno dejal človek v nekoliko pomakanih surki in dvignil utrujeni obraz iznad papirjev.

In tovariš Probkin je sedel. Za dve leti.

* Adolf Marks, eden največjih založnikov v predrevolucijski Rusiji.

„Žive naj vsi narodi...“

V zadnji številki smo na kratko zabeležili praznovanje Prešernovega spomina, ki jo je priredilo DPD „Svoboda“ Kočevje v sredo, 8. februarja zvečer v Seškovem domu. Ker letošnja Prešernova proslava ni bila samo apoteza nesmrtnega pesnika, ampak tudi nad vse častna afirmacija našega mešanega pevskega zbora »Jakob Gallus« in zlasti še njegovega dirigenta in skladatelja Miloša Humeka, je prav, da o tej prireditvi spregovorimo obširneje.

Pietetni slavnosti ustrezno uvodno besedo o pesniku, njegovem delu in trpljenju je strokovno jedrnat, a vendar pristržno bogato in domače podal prof. Janko Kovačič. Njegov govor je bil zgleden bisertek, kako povezati preteklost z našo stvarnostjo, vmes pa še duhovito uplesti koncertni program.

Prvo točko sporeda, Prešernovo pesem »V spomin Valentina Vodnika«, je izvajal mladinski pevski zbor gimnazije. To izvirno skladbo Miloša Humeka, ki je lep prispavek k dokaj revni zalogi tako potrebnih glasbenih obdelav Prešernovih pesmi, je zbor odpel kljub nekaterim težavnim mestom zelo dobro. — Pr. Gerbičev solospjev Prešernove »Kam?« je s spremljevanjem klavirja mojstrsko odpel Edvard Rus in žel pri znanje poslušalcev. — Naslednjo

Prešernovo pesem »Pevcu« je izvajal mešani zbor »Jakob Gallus« v spremstvu klavirja. To glasbeno nadvse zanimivo skladbo M. Humeka je zbor odpel tako, da je bil aplavz občinstva ob koncu izvajanja več kot zaslužen! Pri klavirju se je uspešno uveljavil Janez Lovše iz Ljubljane.

Po kratkem odmoru je sledilo ljubiteljem resne glasbe nad vse prijetno presenečenje. — Doživeli smo premiero obsežnejše skladbe M. Humeka: Prešernovo »Zdravljico«. Kantata za mladinski in mešani zbor, sopran solo, trobila in klavir. Izvajali so jo pevski zbor »Jakob Gallus«, pomnoženi mladinski zbor gimnazije, člani godbe na pihala, sopran solo Olga Ožbolt, pri klavirju pa Janez Lovše iz Ljubljane. Skupno je sodelovalo nad 100 članov. Dirigiral je avtor sam.

O glasbeni plati kantate na Prešernovo besedilo bodo bržkone spregovorili drugi. Kontrasti samo zabeležimo, da je bila na proslavi izvajanja kantata na tako pomembno besedilo od poslušalcev s polnim razumevanjem, nad vse pristržno in na koncu že kar z entuziazmom sprejeta! Bogato ilustrirana skladba, ki je poslušalce prevzela in pretresla zlasti v majestičnem višku predzadnjega verza »Žive naj vsi narodi...« je vredna, da jo slišimo zopet in zopet. Obe krajši Humekovi skladbi in zlasti kantata zaslužijo, da jih naši reproduktivni ansambli častno vključijo v svoj izrazito reprezentativni repertoar.

Koncerta so se udeležili tudi nekateri člani RTV Ljubljana, med njimi D. Bučar, ki so se pohvalno izražali o novih skladbah M. Humeka in o pevskem zboru »Jakob Gallus«. Prepričani smo, da bomo ta koncert ponovno slišali tudi v radiu, ko bodo omilili še prenekatere trdote. K takemu uspehu neumornim pevcem in dirigentu iskreno čestitamo!

Clani godbe na pihala so dosti pripomogli k uspelemu koncertu in zaslužijo polno priznanje. Zopet smo imeli priložnost spoznati naš stari problem: naši tako prizadevni godbi nove instrumente!

V imenu Občinskega sveta Svobod Kočevje in v imenu pevskega zbora se je skladatelju in dirigentu Milošu Humeku z izbranimi besedami zahvalil Marjan Savinšek. Stevilno občinstvo se mu je pridružilo z dolgotrajnimi ovacijami.

Delo, ki ga je DPD »Svoboda« Kočevje opravljala v letošnji sezoni po združitvi obeh Svobod, zlasti pa prizadevanje pevskega zbora »Jakob Gallus« in dramske sekcije kaže, da se je na kulturnem področju pri nas nekaj premaknilo, temeljito premaknilo. In prav je tako!

Premalo članov

Gasilsko društvo Kočevje ima razmeroma malo članov. Vseh je 62, od tega nekaj nad 30 operativnih. Imajo pionirsko desetino, ostali pa so zaslužni in častni člani društva. Zato bo najpomembnejša naloga, da vključijo v svoje vrste nove člane, predvsem mlade ljudi.

Kljub majhnemu številu pa društvo uspešno opravlja svoje delo. Lani so kočevski gasilci sodelovali pri gašenju dvanajstih požarov — od tega v šestih primerih v ožjem mestnem okolišju, šest pa v okoliških krajih. Ome-

njeni požari so povzročili za okrog 21 milijonov din škode, gasilci pa so s svojim posredovanjem rešili okrog 12 milijonov din.

Društvo skrbi za strokovno usposobljenost članov. Lani so imeli nad 50 različnih vaj.

Lansko leto so zgradili gasilski stolp in nabavili avtomobilsko cisterno, ki jim omogoča hiter dostop v primeru požara.

Program dela, ki so ga sprejeli na zadnjem letnem občnem zboru, je precej obširen. V marcu bodo imeli tečaj za izprašane gasilce, maja in junija pa je predvideno tekmovanje v počastitev 20-letnice ljudske vstaje. Imeli bodo tudi vrsto vaj. Naj povemo, da imajo redne vaje vsak prvi in tretji torek v mesecu.

Na letnem občnem zboru, ki je bilo uspešno, so izvolili novo vodstvo. Za predsednika društva je bil izvoljen Andrej Pirnat, za častnega predsednika pa dolgoletnega gasilskega delavca in funkcionarja Ferda Paradiža.

Gibanje prebivalcev
Zahvale
Prodaj
Izqubljeno
Dreklici

želijo ob njegovi 80-letnici obilo zdravja in zadovoljstva vsi njegovi otroci z družinami.

Dragemu očetu Slivnik Francu iz Ljubljane, Pregarčeva 15, čestita za njegov življenjski praznik hčerka Rada z družino.

Dobremu in skrbnemu očetu Alojziju in ljubljani mami Mariji Lesar iz Nemške vasi 21, čestitajo za 50 let skupnega življenja ter jima kličejo še na mnoga leta hvaležni otroci: Alojzij, Franc, Ivan, Nace, Marija in Angela, sestra Ivanka, zet, snaha, vnuki in vnukinje.

Dobrim Širajevim staršem iz Livolda želijo za 25-letnico skupnega življenja še veliko sreče in zadovoljstva v krogu svoje družine. Obenem pa se jima zahvaljujejo za ves trud in skrb.

Se veliko srečnih let! Hčerka Danica z možem Tonitom, Nada in Anica.

OBVESTILO
Klub študentov Kočevske prireja 20. februarja ob 19. uri v Spodnjih Retjah pri Laščah predavanje »Afrika se prebuja« z barvnim filmom. Predaval bo Ivan Žužek.

SLUŽBO DOBI
Gostišče »Pri kolodvoru« v Stari cerkvi sprejme v stalno službo dekle, ki ima veselje do dela v gostinstvu. Lahko tudi začetnica.

PRODAM
stanovanjsko hišo z vrtom v Salki vasi št. 27 pri Kočevju. Interesenti naj se zgledajo tam do 28. februarja 1961.

CESTITKA
Ljubemu očetu Francu Vidervolu — Malnarjevemu iz Rakitnice

JADRAN, Kočevje: od 17. do 19. februarja francoski barvni cinemascope film »Lepotica in cigan«, 20. februarja italijanski barvni cinemascope film »Lepa mlinarica«, od 21. do 23. februarja italijanski film »Volare«, od 24. do 26. februarja ameriški film »Podaj roko hudcu«.

SVOBODA, Rudnik: 18. in 19. februarja francosko-italijanski film »Moderna delavnica«, 25. in 26. februarja ameriški barvni film »Sedem nevest za sedem bratov«.

RIBNICA: 18. in 19. februarja italijanski film »Prekleta sleparija«, 25. in 26. februarja poljski film »Eva hoče spati«.

LOŠKI POTOK: 18. februar. ameriški barvni vstavitveni film »Zvezda je rojena«, 26. februarja francoski film »Kalna voda«.

VELIKE LAŠČE: 18. in 19. februarja ameriški film »Detektivska zgodba«, 25. in 26. februarja ameriški film »Mojih šest kaznjencev«.

SODRAŽICA: 18. in 19. februarja ameriški cinemascope film »Davek za krutost«, 25. in 26. februarja italijanski film »Krik«.

DOBREPOLJE: 18. in 19. februarja ameriški barvni cinemascope film »Helena Trojanska«, 22. februarja ameriški film »Demonska žena«, 25. in 26. februarja francoski barvni vstavitveni film »Parižanka«.

KOČEVSKA REKA: 18. in 19. februarja francoski film »Ljudje brez pomena«, 25. in 26. februarja jugoslovanski film »Tri četrtine sonca«.

PREDGRAD: 18. in 19. februarja sovjetski film »Nesmrtni garnizon«, 25. in 26. februarja sovjetski barvni film »Heroji šipke«.

BROD NA KOLPI: 19. februarja francoski film »Marijana moje mladosti«, 26. februarja italijanski film »Sedmi razred«.

V delavnici petelinov

Peter Krže in njegov sin Jože iz Kračalov na Gori sta mojstra rezbarske umetnosti. Cele dneve, od jutra do večera, presedita pri rezbarskem delu. Pod urnimi prsti nastajajo figure živali — ptic, zajčkov, veveric in drugih v kombinaciji s pepelniki in drugimi praktičnimi stvarmi.

Material za njihovo »proizvodnjo« je lipa, orodje pa rezbarski noži in seveda izurjene roke, ki figurice izdelajo do skoraj neverjetne preciznosti.

barjenjem. Seveda pa nisem stalno rezbaril. Znam tesati trame, vendar mi rezbarstvo najbolj leži. V zadnjih letih se bavimo samo z rezbarstvom. S sinom sva na Gori edina predstavnika te obrti. Tudi sin, ki živi na Jesenicah, se ukvarja z rezbarjenjem. Sinovom je to v krvi, meni pa ni bilo...«

Nemara je bilo odveč vprašanje, če je zadovoljen s tem delom. Saj mu prinaša razen osebnega zadovoljstva tudi vsakdanji kruh.

Pred kratkim sem ju obiskal. Mladšega Kržeta sem našel v delavnici, kjer je rezljal. Na klopi pred njim je bilo precej petelinov, od tega večji del še »brez perja«, nekaj pa že godnih za prodajo. Oče Krže je pridno nanašal barve na igračke.

»Kje pa ste se naučili te umetnosti«, sem ga poboraj.

Nasmehnil se je. »Samouk sem. Po končani prvi svetovni vojni ni bilo zasluga. Ker nisem vedel drugega početi, sem začel z rez-

Oče in sin sta pripovedovala, da je naročil toliko, da ne zmoreta vsega, čeprav pridno delata. Svoje proizvode prodajata podjetjem »Galis« in »Dome« v Ljubljani. Njuni izdelki so mojstrsko izdelani. Lahko jih prištevamo k ljudski umetnosti.

Rezbarjenje in barvanje zahteva veliko potrpežljivost in dobre oči.

Obiska pri Kržetovih se bom še dolgo spominjal.

-or

SPORED RTV LJUBLJANA

SOBOTA — 18. FEBRUARJA:
5.00—8.00 Dobro jutro! (Pisan glasbeni spored) — 5.25—5.45 Nekaj domačih — 6.30—6.40 Reklame — 8.05 Glasba ob delu — 8.30 Narodni motivi v komorni glasbi — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Majhno potovanje po Jugoslaviji — 10.15 Erno Dohnanyi: Variacije na otroško pesem za klavir in orkester — 10.40 Angleščina za mladino — 10.55 Ansambel Maurice Larcangs — 11.00 Po svetu jazza — 11.30 Pionirski tednik — 11.50 Otroci izbirajo pesmico — 12.00 Skladbe S. Biničkiga — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.25 Zabaven opoldanski spored — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Iz naših krajev — 13.50 Od arije do arije — 14.20 Sport in športniki — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Obvestila, reklame in zabavna glasba — 15.40 S knjižnega trga — 16.00 Ali vam ugaja? — 16.40 Obrtniški zbor Enakost iz Kranja — 17.00 Lokalni dnevnik — 17.15 Po kinu se do bimo — 17.45 Plesni zvoki — 18.00 Jezikovni pogovori — 18.15 Ivan Mane Jarnovič: Koncert za violino in orkester — 18.30 Poljska zabavna glasba — 18.45 Okno v reklame in zabavna glasba — 19.30 Radijski dnevnik in športna pos-

svet — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Z veselimi zvoki v prijeten sobotni večer — 20.20 Michael Brett: Georgeu se zmeraj kaj pri meri — 21.00 Za prijeten konec tedna! — 22.15 Oddaja za naše izeljence — 23.05 Do polnoči v plesnem ritmu.

NEDELJA — 19. FEBRUARJA:
6.00—6.30 Jutranji pozdrav — 7.30 Stevan Binički v priredbah za pihalni orkester — 8.00 Mladinska radijska igra — 9.00 Iz albuma skladb za otroke — 9.10 Z zabavno glasbo v novi teden — 10.10 Se pomnite, tovariši... — 10.30 Poje invalidski pevski zbor — 10.45 Matineja zabavne glasbe — 11.30 Nedeljska reportaža — 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.15 Obvestila, zabavna glasba — 13.30 Za našo vas — 13.45 Koncert pri vas doma — 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 15.15 Reklame — 15.30 Kar radi poslušate — 16.20 Iz operetnega sveta — 16.40 Peli so jih mati moja — 17.00 Zabavni ansambli — 17.20 Carl Maria Weber: Concertino za klavir in orkester — 17.30 Radijska igra — 18.18 L. van Beethoven: Sonata appassionata — 18.40 Poskočne polke in valčki — 19.00 Obvestila,

ročila — 20.05 Izberite melodijo tedna! — 20.50 Plesni orkester Nelson Riddle — 21.00 Obisk pri muzikologu dr. Dragotinu Cvetku — 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku — 23.00 Poročila — 23.05 Nočni komorni koncert.

DU Kočevje sporoča

»Studij za prosvetne delavce« — v ponedeljek 20. II. ob 18. uri v Soli M. Bračiča.

»Sola za starše na Rudniku« — v ponedeljek 20. II. ob 18. uri v Domu rudarjev v Salki vasi — Milica Bartenije: Najpogostejše vzgojne težave.

»Sola za starše v Kočevju« — v torek 21. II. ob 19.30 uri v Soli M. Bračiča — Franček Bohanec in Vitko Musek: Otrok, knjiga in film.

»Sola za mlade v Kočevju« — v torek 21. II. ob 19.30 v gimnaziji — prof. Jože Valentinčič: Zrelost za zakon.

»Poljudno-znanstvena predavanja za podeželje«:

Fara — 21. II. ob 17.30 uri Rozalija Česnik: Kako pomagati otroku pri učenju.

Osilnica — 21. II. ob 18. uri ing. M. Honzak: Potovanje po Evropi (z diapozitivi).

Livold — 22. II. ob 19. uri prof. Janko Kovačič: Otrok, knjiga, film in radio.

Mozelj — 22. II. ob 19. uri Rozalija Česnik: Kako pomagati otroku pri učenju.

Stara cerkev — 23. II. ob 17.30 prof. Janko Kovačič: Otrok, knjiga, film in radio.

Stari log — 23. II. ob 18. uri Pavel Vesel: Ravnanje z elektriko in električnimi stroji.

Struge — 23. II. ob 19. uri Rozalija Česnik: Kako pomagati otroku pri učenju.

Vse tečajnike začetnega knjigovodskega tečaja obveščamo, da bodo zaključni izpiti v ponedeljek 20. II. ob 8. uri zjutraj na Delavski univerzi.

naš obveščevalec

GIBANJE PREBIVALSTVA

Kočevje

Poročili so se: Kisilak Franc, delavec iz Dolica 64, star 22 let in Horvat Martina, delavka iz Gor-njih Ložin, stara 22 let, Jerebič Franc, delavec iz Brezovice 29, star 26 let in Halambarec Kata-rina, delavka iz Domašincev 148, stara 20 let (začasno živita v Li-voldu 33), Jurjevič Ivan, avtomeh-anik iz Vrha 2, star 19 let in Zabar Neža, delavka iz Colnarjev 3, stara 20 let, Pintar Rudolf, de-lavec iz Kočevja Trg 3, oktobra 2, star 26 let in Vertelj Kristina, delavka iz Zajčjega polja 4, stara 23 let, Vertelj Ivan, delavec iz Zajčjega polja 4, star 24 let in Klepac Cvetka delavka iz Dolge vasi 53, stara 19 let, Pugelj Stani-slav, delavec iz Podtabora 33, star 28 let in Pogorelec Marija iz Pod-tabora 10, stara 26 let, Ožbolt Pe-ter, invalid iz Dolge vasi star 36 let in Pekolj Anica, kuharica iz Kočevja, Trg svobode 1, stara 36 let.

V Koprju sta se poročila Mrak Emil iz Isole, Koprška 23, star 29 let in Muhvič Anica iz Koblarjev 9, stara 23 let.

Rodila je Peček Jelka, delavka iz Klinje vasi 4 — deklico Jelko.

Umrli sta: Mikulič Jožefa roj. Kranjc, gospodinja iz Slovenske vasi, stara 85 let in Vučar Fran-jo, upokojenec iz Salke vasi 91, star 61 let.

DOLENJA VAS

Poročili so se: Levstik Stanislav, šofer iz Kota pri Rakitnici 2, star 28 let in Merhar Anica iz Rakit-nice 25, stara 23 let. V Ljubljani sta se poročila Lovšin Stanislav, kmetovalec iz Prigorice 100, star 27 let in Zobec Pavla, kmetoval-ka iz Dolenje vasi 19, stara 22 let.

LOŠKI POTOK

Poročili so se: Štritof Janez, kmet iz Bločic, star 58 let in Koš-mrlj Angela, kmetovalka iz Male-ga loga 30, stara 37 let, Modic Jo-ga, kmetovalec iz Travnika 1, star 25 let in Sega Jožefa, kmetovalka iz Segove vasi 13, stara 23 let.

Umrli je Tanko Ivan, osebni upokojenec iz Segove vasi 39, star 84 let.

RIBNICA

Poročila sta se: Zobec Ivan, go-stilničar iz Kota 4 in Gornik Elka, kmetovalka iz Kota 25.

Umrli je Faganelli Anton, upoko-jenec iz Ribnice 120, star 74 let.

»NOVICE« — glasilo Občinskega odbora SZDL Kočevje in Ribnica izdaja in tiska CZP »KOČEVSKI TISK« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Janez Merhar. Uredništvo in upra-va v Kočevju, Ljubljanska cesta 14/a, telefon uredništva in uprave 389. Naročnina je 500 din, polletna 250 din in jo je treba plačati v naprej. Za inozemstvo 1000 din oz. 3 ameriške dolarje. Tekoči račun: 600-78-1-265 pri Komunalni banki Ljubljana, podružnica Kočevje

PREUŽITKAR

Leta so minevala. Star je postal in posestva ni mogel obdelovati. Odločil se je, da bo vse premoženje izročil sinu in snahi. Odšli so na sodišče in tam sestavili izročilno pogodbo. Podpisal jo je s tresočo roko in počasi. V zavesti je imel slutnjo, da se bo nekaj v kratkem zgodilo, česar si ne želi. Ni vedel, kdaj se naj bi zgodilo. Upanje mu je vlivalo temeljito sestavljena pogodba, v kateri je bilo točno določeno kakšne pravice ima kot prevzitek. Začutil se je slabotnega in v mislih je imel, da ni storil prav, ko je izročil vse premoženje. Iz uglednega posestnika je postal »prevzitek«.

Prvo leto je nekak šlo. Življenje je potekalo tako, kot da ni nobenih sprememb. Rpdil se je prvo otrok, nato drugi in na poti je bil tretji. Prevzitek je postal tedaj odveč. Zanj se ni dosti zmenil nihče. Le od časa do časa so se spomnili nanj. Če je hotel kaj dobiti, je moral prositi. Imel je vedno upanje, da se

bosta poboljšala. Tožil jih je za tiste pravice, ki si jih je izgovoril. Sele na poziv sodišča sta mu dajala tisto, kar je potreboval za svoj življenjski obstoj. Na tistem sta želela, ko bi ga le ne bilo. Končno ga tisti dan ni bilo iz svoje zatočnice izbice. Otroci, ki so ga imeli radi, so šele opoldne ugotovili, da se vedno spi. Umrli je, s tem pa so ugasnile tudi njegove pravice. Navidez žalostni, na tistem zadovoljni so ga pokopali. Pri vsem pa niso niti najmanj pomislili, da niso ravnali prav in da mu niso dajali niti tistega, kar mu je šlo po določenih pogodbah za njegov življenjski obstoj. Taki in slični primeri se sicer poredkoma dogajajo tudi pri nas. Prav bi bilo, da bi o teh vprašanih razpravljale tudi naše množične organizacije in tudi podvzele ukrepe, kajti naša socialistična skupnost in njena zakonodaja ne dovoljujeta takega ravnanja z ljudmi.

Dragoš Viktor

Sodoben trgovski lokal

Trgovsko podjetje »Trgopromet« je 9. februarja odprlo novo sodobno trgovino s sadjem in zelenjavo. Preskrba Kočevja s tem blagom ni bila nikoli prav urejena. Potrošniki niso bili zadovoljni. Novi trgovini želimo uspešno poslovanje v svojo in potrošniško korist.

Organizacija preskrbe prebivalcev Kočevja s sadjem in zelenjavo je bila v preteklih letih zelo pomanjkljiva. Vrstile so se številne reorganizacije. Trgovina je prehajala iz rok v roke. Poslovala je v sestavi Kmetijske gozdarskega posestva, v sklopu združenega podjetja »Brazda« in spet kot samostojno podjetje. Rentabilna ni bila nikoli.

Tudi »Trgopromet« ima s trgovino veliko težavo. Vloženega je veliko truda za izboljšanje njegovega poslovanja. Priznati moramo, da je bil v zadnjih dveh letih storjen resen korak naprej in da se po mestu več ne širijo vesti o slabem poslovanju te trgovine, če-

druženem in zasebnem sektorju in zaradi slabih odkupov KZ, je skrajno zanemarjena. Kočevje mora tudi v letni in jesenski sezoni nabavljati zelenjavo iz oddaljenih krajev, predvsem pa iz Ljubljane. Niso redki primeri, da smo potrošniki postreženi z zelenjavo iz oddaljenih makedonskih vasi.

Preteklo leto je bil sprejet resen sklep, da se renovira lokal za trgovino »Sadje-zelenjava« in se nabavi potrebne hladilne naprave. Dne 9. februarja so se odprla vrata v nov lokal trgovine s sadjem in zelenjavo, kakršnega doslej Kočevje še ni imelo. Pred izlozami se ustavljajo gruča po-

iz naših krajev

KDO JE KRIV?

Dne 9. februarja je v Ortneku prišlo do prometne nesreče med osebnim in tovornim avtomobilom. Sofer tovornega avtomobila P. Z. iz Kočevja je vozil iz Ljubljane pohištvo. Pri prvem železniškem prelazu je moral vozilo ustaviti, ker je ravno takrat iz Ortneka proti Ljubljani vozil potniški vlak. Iz smeri Ribnice pa je

privozil osebni avto, ki ga je opravljal P. Peter iz Tržiča in lahko miselno tik za vlakom peljal čez železniško progo. Ker so se utrgale nožne zavore mu ni kazalo drugo, kakor vozilo zaviti s ceste. S prvim blatnikom je trčil tovornjak in zavozil v globok jarek. Tam se je ustavil zvrnjen na levo stran.

NA CESTI NISI SAM

V letu 1960 je bilo mnogo koristnih predavanj, kako se ravnati v cestnem prometu. Tudi časopisi so o tem dosti pisali. Iz spodnjih števil pa se lahko vidi, da vozniki motornih vozil tega niso dovolj upoštevali.

Samo na območju občine Ribnica je bilo v letu 1960 nad 40 prometnih nesreč. Pri tem je bila ena smrtna, 9 je bilo težko, 16 pa lažje poškodovanih. Materialna škoda pa je znašala nad 5.016.000 dinarjev. Če bo šlo tako naprej

kakor je pokazalo leto 1960, bo letos nad 60 prometnih nesreč, saj jih je bilo v zimskih mesecih 9, kaj pa bo še v letnih mesecih? F.

Posvetovanje o trgovini

V sredo je bilo v Kočevju posvetovanje trgovcev. Organizirala ga je Trgovinska zbornica za okraj Ljubljana. Govorili so o vplivu novega gospodarskega sistema na položaj trgovine in nagrajevanju. Udeležili so se zastopniki trgovskih podjetij iz Kočevja, Ribnice, Sodražice in Loškega potoka.

VESELA PRIREDITEV

Po uspeli popoldanski kulturni prireditvi, ki je bila v okviru praznovanja 20. obletnice vstaje, je priredila osnovna organizacija ZVVI Stara cerkev še družabni večer za upokojence in svoje člane. Večer je potekal v prisrčnem in vedrem razpoloženju vseh prisotnih, tako da nam bo 12. februar ostal še dolgo v spominu.

Za ves trud in pomoč smo hvaležni učiteljici Veri Ficko in upravitelju Dragu Kajfežu.

Odbor Osn. org. ZVVI Stara cerkev

Požar v Goriči vasi

Pred kratkim je podjetje Gradbenik Ribnica preselilo svojo delavko Emo. Delavka je štedilnik postavila k leseni steni in tam kurila. Dne 12. II. 1961, malo pred 13. uro, pa se je lesena stena užgala in začela goreti. Takoj je nastal krik. Delavci so ji priskočili na pomoč in požar zadušili. Materialna škoda cenijo do 50.000 dinarjev.

Smuka

Gospodinja M. P. iz Smuke je pred kratkim kuhala mleko. Ko ga je hotela odstaviti, se je posoda prevrnila. Dobila je hujše opekline.

Luna je zakrila sonce

Sončni mrk je v sredo nastopil ob napovedanem času. Skozl megleno zaveso je bil v Kočevju viden še posebno lepo. Skupine ljudi so mrk opazovale na ulicah. V roki slehernega je bilo pripravljeno zadimljeno steklo. Mnogi so zadimili sončna očala. Mnogim je steklo počilo zaradi segrevanja. Pri nas popolnega mrka nismo videli, čeprav je bilo v času, ko je mesec popolnoma zakril sonce precej mračno.

Sončni mrk so povsod po Jugoslaviji, razen v nekaterih kotlinah, kjer je bila megla, opazovali v ugodnih pogojih. Astronomi izjavljajo, da je tudi opazovanje v znanstvene namene uspelo.

Seminar za mlade komuniste

V preteklem letu je bilo sprejetih v ZK v Ribnici več mladih ljudi. Ker jim osnovne organizacije ZK posvečajo premalo pozornosti za njihovo idejno-politično rast, bo Obč. komite ZK organiziral za mlade komuniste seminar. Priprave za organizacijo seminarja so že v teku.

Nova trgovina »Sadje-zelenjava« nam obeta večjo in redno postrežbo s kvalitetnejšim blagom in kulturno postrežbo.

GOSTINSKI TEČAJ

Poverjeništvu okrajne gostinske zbornice v Kočevju, je organiziralo tečaj strežbe za natakarje. Tečaj imajo v hotelu »Pugled«. Trajal bo 14 dni, udeležuje pa se ga 18 gostinskih delavcev.

18 ton stelje dnevno

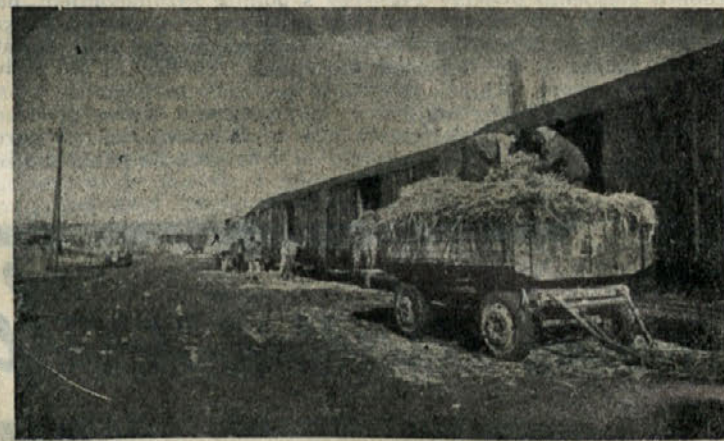
Pomanjkanje stelje je v živinoreji na Kmetijsko gozdarskem posestvu Kočevje problem številka ena. Stalež živine naglo povečuje. Januarja so imeli 5.180 glav govedi in več kot 2.000 prašičev. Razumljivo je, da so tudi potrebne količine stelje za tolikšno število živali ogromne.

Dnevno potrebujejo 18.000 kg stelje, na leto pa več kot 2 milijona kilogramov. Čeprav sejejo precej žit, pridelajo le 600 do 800 ton slame. Pomanjkanje delovne sile onemogoča pravočasno košnjo stelje v lastnih stelnikih. Posvetstvo se trudi, da bi z mehanizacijo tistih del, ki se dajo mehani-

zirati sprostiti delovno silo, ki naj bi v večji meri kot do sedaj pravočasno pripravila nastilj. Vendar bodo morali še naprej uvažati iz Vojvodine približno 400 ton slame. Tudi vreme nagaja skoraj vsako leto.

Na obratih poskušajo s takšnim načinom reje, ki zahteva manjšo porabo stelje. Poskusi na posestvu v Cvišlerjih so se dobro obnesli.

KGP Kočevje je pripravljeno tudi kooptirati skupno z zadrugami v ribniški dolini in drugod pri pridelovanju žit s posebnim podukom na pridobivanju slame.

Slamo so pripeljali iz Vojvodine

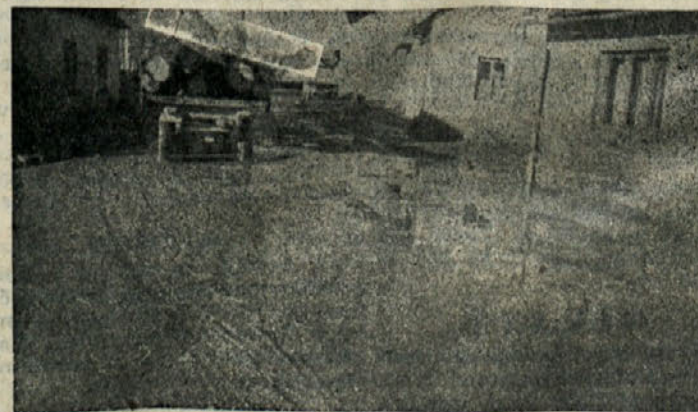
Kdor razkoplje, naj tudi popravi

Prekopavanje cest je v Kočevju velika moda. Skoraj ni dneva, da ne izkopavajo počenih vodovodnih cevi, kopljejo jarke za kanalizacijo razne kable ali kaj drugega. Prekopavanje na makedonski cesti ne povzroča velikih težav. Jarek se zasuje po vrhu pa natrese kamenja in stvar je v redu.

Drugače pa je na cestah, kjer je tlak napravljen iz granitnih kock ali asfalta. In prav tu se

največ prekopava. Jarki pri razkopavanju podvozov in zraven »Avto« na Tomšičevi ulici naravnost kličejo po ureditvi. Vse kaže, da se stvar ne bo uredila, dokler ne bo zaradi tega prišlo do težje prometne nesreče. Več lažjih so prav ti jarki že itak povzročili.

Tudi vdore na cesti, predvsem takšne, kot so na glavni cesti pred hotelom Pugled, bi morala Uprava za ceste popraviti.

»Luknje« na Tomšičevi cesti

prav potrošniki z njenim poslovanjem, kvaliteto in založenostjo blaga še niso zadovoljni.

Pri nabavi sadja in zelenjave nastopajo večkrat velike težave. Blaga vedno ni na razpolago. Nabava večjih zalog zaradi hitrega kvarjenja in gnitja ni možna. Trgovina ni imela hladilnih naprav. Njen lokal in skladišče sta bila v izredno slabem stanju in bi ju bilo treba že po sanitarnih predpisih zapreti. Nabava sadja, zlasti pa zelenjave v bližnjih domačih krajih zaradi slabega pridelovanja pri kmetijskih posestvih, v za-

trošnikov in zro v notranje prostore, kjer je lepo, okusno in higienično razvrščeno blago od sadja in zelenjave, brezalkoholnih pijač do delikatnih izdelkov. V kratkem pa bo trgovina začela z redno prodajo sladkovodnih in morskih rib.

Novi prostori so udobni in solidni. Zgrajene so ustrezne hladilne naprave, skladišče, sanitarije, korito za žive ribe, pralne naprave za sadje itd. Oprema v lokalu in drugih prostorih je v celoti nova. Sedanje investicije za to trgovino znašajo nad 7 milijonov.

Hladno, nestrpno je pogledal stražnika pred vrati.

»Mhm,« je dodal, »listi so pogosto objavljali njeno sliko, seveda ne le v rubriki družabne kronike. Zdelo se je, da ji je zmešnjava zaradi kakšnega škandalčka še posebno všeč.«

»Zdaj je vsega konec,« je zamrmral mlajši. Čez čas so se vrata spet odprla. To pot je stal med podboji majhen, tršat moški s sivimi lasmi. Nad svilen pižamo je nosil domačo haljo. Hladno, nestrpno je pogledal stražnika pred vrati.

»Vstopita,« je rekel. »Pa tiho, prosim! Ne maram, da bi se žena vznemirjala. Spi, vsaj upam. Kar sem, prosim!« Peljal ju je v veliko knjižnico, stopil k oknu in zagrnil težke zaves.

»Zelite?« ju je pogledal drugega za drugim.

»Mister Herrick?«

»Philip Herrick, da. Kaj pa je?«

»Rada bi govorila z vašo hčerjo.«

»Ni je doma. Pa sredi noči?«

»Ali veste, kje je?«

Jezno je odvrnil: »Če bi vedel, bi vama povedal. Pri večerji sem jo zadnjič videl. Rekla je, da ima v mestu sestanek. No, zakaj vse to?«

»Nekaj bi jo rada vprašala,« je bil starejši stražnik skopih besed. Herrick je nekaj godrnjal.

»Ali bi nam sporočili takoj, ko se vrne?« Spet je Herrick zagodrnjal in nazadnje prikimal.

Stražnika sta se zahvalila in šla. Ko je Herrick zaprl vrata za njima, je nekaj časa gledal navzgor in zaskrbljeno gubal čelo, potem pa je stopil k telefonu in živčno zavrtel številčnico.

»Neil?« je govoril v slušalko. »Kje je Eileen?«

»Ne vem,« je oni odgovoril. »Mislim, da je pri Donnellyjevih. Zakaj?«

»Mislim sem, da je bila s teboj zmenjena.«

»Saj je bila, pa sem moral zgoda oditi. Eileen je rekla, da bo pri Donnellyjevih. Ali je kaj narobe?«

V skopih besedah je Herrick povedal Neilu Pollardu, kaj se je zgodilo. »Oh,« je bil oni nejevoljen. »Prav zdaj, ko se začneja moja kampa-

nja! Ali je bila spet pijana za krmilom?«

»Mislim, da ne. Skoraj že pol leta ni bilo takih težav z njo. — No, poklical bom Donnellyjeve. Ali bi morda ti telefoniral?«

»Nekaj drugega bo bolje,« je rekel Neil Pollard. »Poznam nočnega urednika »Kronike«. Bom videl, kaj se bo dalo storiti.«

»Ne bi rad, da bi jo vlačili po listih,« je godrnjal Herrick.

»Brez skrbi! Telefoniral ti bom.«

Herrick je prižgal cigaro. Do polovice jo je pokadil, ko se je oglasil telefon. To pot je imel Pollardov glas na onem koncu žice čuden privzok.

»Philip? Tja pridem. Čez kake pol ure. Poročevalcem ne povej ničesar. Ko pride Eileen... Hm, najbolje bo, če pokličesh advokata.«

»Kaj se je zgodilo?« se je Herrick živčno zavrtel.

»Nekoga so ubili,« je rekel Pollard, »umorili.«

Herrick je zaprl sapo. Skušal je govoriti, šele vdrugo mu je uspelo. »Menda vendar ne — Eileen?« je hripavo vprašal.

»Ne. Policija jo hoče zaslišati. To je vse, kar sem izvedel. Videli so jo na kraju zločina.«

»Je bila priča?« se je Herrick oddahnil.

»Ne vem še. Poslušaj, Philip! Počakaj, da pridem.«

»Trenutek,« je rekel Herrick. »Koga so ubi-

li?«

Nekaj časa je bilo vse tiho, potem pa je prišel iz slušalke enolično izgovorjen stavek. »Nekdo dekle. Piše se Beverly Bond.«

Previdno je Herrick položil slušalko na vili. Nekaj časa je stal in strmel predse. Zdelo se je, da ne diha. Njegov obraz je bil kot vlažna glina.

3

Skoraj vse pritičje Herrickove hiše je bilo razsvetljeno, kot se je pripeljal Michael Gray. Velik avto je zapiral dovoz do glavnih vrat. Grayu se je zdelo, kakor da je nekdo ustavil v naglici in stekel v hišo. V bližini je Gray opazil drug voz, kjer sta tiho sedeli dve človeški postavi. Zaradi sence pod drevjem ju ni mogel razločiti. Nihče ga ni skušal zadržati. Vrata so se odprla, ko je prvič pritisnil na zvonec.

Vprašujoče se je zagledala vanj ženska srednjih let v kuhinjskem predpasniku. »Casopisnih poročevalcev ne sprejemamo,« je rekla in že hotela zapreti vrata.

»Trenutek,« je pohitel Gray in se predstavil. »Eileen Herrick mi je pravkar telefonirala. Vprašajte njenega očeta, ali bi lahko govoril z njim.«

Dvomeče ga je gledala. »Počakajte,« je rekla. Ko se je vrnila, je stal Herrick tik za njo.

»Gray?« je hripavo spregovoril. »Kar naprej, prosim! Ali ste rekli, da vam je Eileen telefonirala? Kako je z njo? Kaj se je zgodilo? Zakaj...«

»Ali ste vi Philip Gray?« je vprašal Gray in skušal skriti presenečenje.

»Kdo drug naj bi bil? Naprej, prosim! Tiho govorite, ne bi rad, da bi žena slišala, dokler ne vemo kaj več. Izvolite!«

(Nadaljevanje)

3

Prva slutnja, da je nekaj narobe, je zajela to predmestje nekako tisti čas, ko se je Michael Gray nenadoma obrnil na stopnišču pred stanovanjem umorjene Beverly Bond. Stražnika v uniformi sta potrkala na Herrickova vrata. Presenečena dekla, ki je odrinila težki zapah, jima je povedala, da Eileen Herrickove ni doma. »Kdo pa je doma?« jo je vprašal stražnik, ki je zvonil.

»Pogledala bom,« je rekla in zaprla vrata. Moža v uniformi sta čakala v hladni noči. Sveža sapa je vlekla od zaliva na zahodu. Spogledala sta se.

»Ali so jo zanesljivo spoznali?« je mlajši tiho vprašal drugega, ki je prikimal.

»Mhm,« je dodal, »listi so pogosto objavljali njeno sliko, seveda ne le v rubriki družabne kronike. Zdelo se je, da ji je zmešnjava zaradi kakšnega škandalčka še posebno všeč.«

»Zdaj je vsega konec,« je zamrmral mlajši. Čez čas so se vrata spet odprla. To pot je stal med podboji majhen, tršat moški s sivimi lasmi. Nad svilen pižamo je nosil domačo haljo.